№ 294

ספר

גדולת דוד ומלכות שאול

דיזן ליבליכן ספר ווערט פֿיל היסטאריעס דערציילט ווי שאול המלך האט מיט דוד המלך ויכוחים געהאט און אויך די אהבה פֿון דוד מיט יונתן · און אויך וואס (שמואל הנביא) האט מיט (שאול המלך) געהאט · און וואס (שאול המלך) מיט זיין הויף לייט האבן געמאכט און די מלחמות מיט די פלשתים · און אויך ווערט פֿאר מעלט פֿיל משלים און גרויס מוסר פֿון (אמונת הבורא יתברך) ...

... דאס האבן מיר מעתיק געווען אויס דעם ספר הנחמד מלוכת שאול פֿון לשון הקודש אויף טייטש כדי אז יעדר מענטש זאל קאנען פֿון דיזן ספר בהנאה לייענען:

נפתלי הירץ בר דוד

לדוד
תקס״ח

דיזן ליבליכן ספר ווערט פֿיל היסטאָריעס דערציילט
ווי שאול המלך האָט מיט דוד המלך וויכוחים
געהאַט און אויך די אהבה פֿון דוד מיט יונתן.
און אויך וואָס שמואל הנביא האָט מיט שאול המלך
וויכוחים געהאַט און וואָס שאול המלך מיט זיין
הויף לייט האָבן געמאַכט און די מלחמות מיט די
פלשתים. און אויך ווערט פֿאַרמעלט פֿיל משלים
און גרויס מוסר פֿון אמונת הבורא יתברך און
איטלעכער מענטש דאַרף זיין באַוואָרנט מיט
מוסר־השכל.

און דאָס האָט מען מעתיק געווען אויס דעם ספר
הנחמד מלוכת שאול פֿון לשון הקודש אויף
טייטש כדי אַז יעדער מענטש זאָל קענען
פֿון דיזן ספר בהנאה לייענען

שמות המדברים

ראש זענן דיא מענשן אים אורי יענון וואס האבן וויא איך גיזאגט לגו"ג
אונד וויא דא ווייטר אין דעם ליבן ספר ווערט איפאלגט זיין וויכ
ספיין :

שאול דער ערשטער מלך איבר ישראל :

אחינועם המלכה דאס איז שאול המלך זיין ווייב :

יונתן און מלכישוע (בניהם) שאול זיין זון :

מיכל און מרב (בנותיהם) שאול זייני טעכטר :

קיש דער איז דער פאטער פון מלך שאול און זיין ראש הגר :

נר און אבנר זיין ראש הצבין און הייבט לייט פון שאול :

דוד המלך פון דר שטאט בית לחם וועט וואס נאך שאול גקיניגט :

ישי אונ זיין ווייב דוד המלך זיין פאטער אונ מוטר :

שמואל הנביא ז"ל :

להקת הנביאים דאס איז דיא נביאים :

גד החוזה איין נביא :

אביתר בן אחימלך הכהן אחימלך הכהן זיין זון :

אחימלך החתי אחימלך דר חתי :

אבישי בן צרויה דר זון צרויה :

נשים המשחקות דאס גיזאנג פון די ווייבר אזן שאול ודוד זיין
פון מלחמה גקומן :

בעלת אוב דיא כישוף מאכרין וואס טוטע אן גרופן אוב :

עם הצבא דס פאלק פון ישראל אונ פון פלשתים :

ויהי היום ויבא שאול מהמלחמה בהבות העמלקים :

אבן

R 59 A 1625

H2 4492

גדולת דוד

ען דער קיניג שאול איז צו ריק גיקומן פון דער מלחמה אז פר האט
דעם (עמלק) גישלאגן זאגט שאול המלך צו זיין זון יהונתן אונ
זייני איבריגי קינדר מט ברענגט נאך אונ איין האר און ווא איין פאלק
פאר · זוכט איך בין פון דר מלחמה גיקומן און האב גאר קיין רואה נים
האבט איך האב דעם עמלק גשלאגן דעם סוכה וואס איז גוועזן צו איין
שפייזונג צו איין פאלק ווען דיא זענן גגאנגן פון מצרים · האב איך
אים איין שווערד צום סוס גשלאגן · אונ וואס גאט ב"ה געבט איך
איך דעכליס אפשלאן גיהובן צו ספרהפן · אלוונד האב איך גנומט נקמה
אקם גיגעבן · אונ זיין נאמן פון עמלק זאל אויף אייביג פר לארן זיין :

יהונתן ענטפרט איס זיין זון יהונתן · אונ זאגט אזו : אין בוסטי
אזו וויא דיא האסט דעם עמלק נידר גישלאגן · אזו זאלסטו איך
דייני פוינדים דר שלאגן אונ נידר פאלן · עס זאלן נאך לעבן דיא קינדר
ישראל אונטר דיין מלוכה זיכר : אישליכר אונטר זיין וויין בוים אונ פייגן
בוים :

שאול · שמחה פחד רנה ועצב בי יסערו :

שאול המלך זאגט צו זיין זון יהונתן (שמחה פחד רנה ועצב) איין
פריד אונ איין פארכט אונ איין לוסטיגקייט אונ טרויעריקייט
איז אונ איר צו אימש : דאס איז איר רעדן אונ דעם היינטיגן טאג אונ דעם
טאג פון היינט איינה ליבה קינדר · איך גדענק נאך דעם טאג ווען איך האב
אין נתובן נביאות לוא זאגן איך בין נאר לוא איין אנדרן מענש גוואהרן אונ איך
גדענק נאך וויא דר נביא שמואל האט איטו איר אזו זיס גרעט : זייני ווערטר
זענן זיכר גיוועזן פון האניק : אז איך בין איין מלך גוואהרן איבר דיא
ישראל : האב איך גוויסט אז איך וועל דיא ישראל פון דיא פלשתים העלפין
נאך דאס וויס איך ניט אוב איך וועל נאך איין פיטרי יאהרן פר דעם איל
איין מלוכה קלייד אן נקליידט זיין : אוב איך וועל דעם פיינד דר שלאגן
אזו וויא איך האב צו דר שמחה יבש גישון :

יהונתן ענטפרט איס זיין זון יהונתן זעה איין ליבר פאטער איס דייני
רייד האסטו איין האלן טרויעריג גימאכט : איך בעט דיך
שטארק דיך אונ זייד דיין פאלק ישראל מאכט זעק אזו וויא דיא שטאלך :
אזו זאגן פר שפריים און פר מרס : וויא איז דען נאך איין און דר וועלט
אזו איין מלך פר האנדרין : וויס איז אזו איין לדיק האט האט פולמכט אונ
ים דר פיינד : וויא איין גרויסי פרייד האט דיא וועלט ווכן דיא זון פון הימל
אויף זיא ארוים טייגט : אונ ווען דיא זון גייט אונטר אזו ווערט דר מענש
טרויריג : אזו איין ליבר פאטער איז צו דעם פאלק ווען דיא פירסט זיא פיר
בייא זיא גלייך אז דיא זון טייגט : אבר ווען די ווערסט ניט וועלן העלפן ווען
זיא ארוק נייז איזא אונ דר פינצטרניש : וואס אפעלשטו דאס פר ניקש : אז
דיין אוסר האט דיך גישלאגין בישטו פון איין מלך גיוועזן : זאת בחלה דיא
ביסט נאך גיבאהרין גיוואהרן האט אנן אן דיר איין ליבן דר קינים צו די ווערסט
איין מלך זיין איבר ישראל זאת האט איר דיין הייבט אין (אבנר) דר לייט אונ
פר וואט זאלשטו דאס פר קליין האלטן :

נאה

למה תלבש עצבת און פר וואס וועלשטו בטרויערט ארום גיין : אוים דער מלוכה ביסטו דיך פון דר גנעבן נאכרן קיין מלוכה נאך צו דיר וויין ליבר פאטר · איין שטארקר העלד איז איך אמל דיך נאך זעהן בטרויערט ארום גיין אזו איך במשר שטארבן ווי' לום לעבן אונ רואס צו וועתן :

שאול לוקח ביד יהונתן שאול נעמט זיין זון יהונתן ביים דר האנט אונ זאגט איום אזו :

הנך איש מחמד לבי גבור החיל דו ביסט איין גרוסר בריה אונ די ביסט איין שטארקר העלד : איין ליב הארץ ווען איך זאל היינט אול המרן אלך צו זיין איבר ישראל ווען ווא' רעכט גיט צו גרונד גיין פון דיר יונתן מעטשם נאך פירן דר מלחמה גיקומן האב איך נאך קיין רוא ניט : פון דר צייט אן אז איך בין פון איין טרעקליך געשטאלט אונ ניט אן גקליד פיר איין אלך פונסר פים לינגט איין צו רישני קרון :

מהזות מלך לא חדלתי מטלוך נחדלתי

צו אלך האט מען איך גיאחלט : אבר איין אלך זיין זאלט און איך ניט דיא פונהיים פון איין אלך האב איך סוין ניט אונ קיין האר'ן פון איין אלכות האב איך חויך ניט איך בין אזו ווי איין רויג אין אויל פון איין פוגל פאס ער וואקסט ניט אוועק אויך איין בארג אין דר מדבר :

יונתן זאגט זיין זון יהונתן טסטר דיא גרוסה פרייד וואס דיא האסט גיהאט רואס דיא האסט דעק סוכה גסלאגן אונ דיא גרוסה פרייד שאלט קענין די רשעים האט דיין הארץ אזו אוים רוהונג גיאחלט · אבר רואס האסט דיר אויס דעק קאפ ארויס גין הנט ווידר אזו זיין ווי' פריד :

שאול זאגט איין ליב קינד : אלווא ווי' דיא זאגסט אזו זאל עס זיין דר שמואל הנביא ניט : גיא גשווינד אוועק פון דיין קאפיר ארין :

שמואל שאול זולת יהונתן : זאגט שאול צו שמואל האב אזו גיט אן ווי' גוט האט איר בתפלה רופט דיר (ברוך הבא) איך האב איך ביז אויך דר ערד איינדר גיליגט זיין נאכן פאלק אים זיינה רייטר האב דיא פרדיקים פון עמלק איך הלי אוים גיהרגת : דיא ארמי לאום האבן דיא גרובס אונ האבן דר פון צו גאס אנדר גיוואגן :

שמואל ענטפרט איום שמואל פר נעם מייני רייד דיא זון פון קיש שאל איך לוא איום רייני אויהרן נאכן גום : אונ חבר לוא וואס גאט האט גזאגט אין הלום האט איר גזאגט גיא לוא דעם אלך שאול אונ זאג איום אזו ווען מייני קינדר ישראל זעק אין אלריק גוועגן האבן דיא אלריק אים מיינה

איך קינדר זייער שווער גיהאט · האב איך אויך זיא מכות גשיקט אונ האב מיינה קינדר אוים אלריק ארויס גילונגן ווי' דיא גאנגי וועלט האט דש גזעהן האט דיא נאכגי וועלט פר מיינה קינדר ישראל גיפארכטן נאך דר עמלק איז ארויס קומען אונ האט גיוואלט דיא טייך פר לוקן אונ האט אלי מיינה קינדר גיוואלט הרגנן אבר דעם האב איך אין דר תורה אן גשריבן אז זיין נאמן זאל גיוועקט ווערן אונ עס זאל זיין איין סכתה אויף אייביג אויף מיני קינדר · אבר דיא שאול דיא האסט מייני רייד פובר גוועזן אונ האסט דיך אויף דער בהרגט אונ האסט מייני קינדר גילאזט לעבן אונ מיינה רייד הסטשו גיוואלט · אבר דעם וויל גאט דיך ניסט פר איין אלך אבר מייני קינדר האבן :

שאול שאול זאגט איך במט דיך זייער איך ווייס אז איך האב גזינדיגט איך במט דיך זייא מיר מוחל נאר דאס מאל :

שמואל הנביא שמואל הנביא ענטפרט איום דיא זאלסטו ניטס מער ריידן ווען גאט זאגט אזו אזו זיין עס סוס מיר אויך בלייבן · נאר איך קאן דיר ניטס העלפן · ווען גאט זאגט איין אלך אזו האט ער סון קיין חרטה ניטס אונ שמואל גיים אוועק :

אבנר יונתן שאול אבנר דר הייבט אן קומט אן לוא גיין זאגט שאול (ברוך הבא) איין פעמיר אבנר איין שטארקר העלד הסטשו איבר גילייגט איין פאלק ווי' איך האב דיר גהייסן איז נאך זייערי העלדר ווי' איין ליבש הארץ דעם סוכה צו שלאגן זעלן זיא נאך מכלן גיין אין דר מלחמה ארויין צו שטרייטן :

אבנר ענטפרט איום פון דר צייט אן אז מיר זעגט איין דר שטאט גלגל גקריינט נאכדן האבן זיא דיך זייער ליב זיא בעטן גאט אז זיי זאלן גיין אונ דר מלחמה אז גאט זאל דיר דייני שונא פר לעגרין דיין מלוכה זאל שוין בלייבן ווי' דר אחרון שטעבן · אלזנד איין קיניג פר גיב איר איך העל דיך נאך איין קלייני זאך פרעגן · עס זאל דיך ניסט פר דריסן :

שאול ענטפרט צו אבנר · אבנר ווי' לאנג נאך וועסטו אזוליי זאכן ריידן ווען האסטו נפיש גרעט אונ איך האב דיך ניסט גפרעגט · איז דען דא עפיש אין איין גאנצן קינגרייך וואס דוד וויסט ניטס דר פון · די ביסט דיך דר גאנצר פירר פון דעם גאנצן פאלק · ווען מן איז גגאנגן אין דר מלחמה פריין האסטו דעם פייכר גיבר גוועזן דעם קיניג אונג האסט איש דיינה הענט חויין לעבדיג גשלאגן · אונ דוד ווילשט איין קלייני זאך בעטן ריד וואס דוד פר לאנגט :

אבנר ענטפרט איום עס זאל לעבן דר קיניג אים זייני קינדר אייביג אייפר פסול זאל אויך אייביג זיין · אבר מיר איז זייער בייזר דאן איך זעה איך שון פמלכה פסג אים אזו איין פולכים פנים ארום גיין · ווי' איז אייפר לעבטיג פנים ווי' דר אחרן סטערן : ווי' איז דיין הארץ גוועזן · וואס מיר האט דעם סוכה לו דר ערד ניחר גשלאגן וואס איז איך איין פעסר פחול · איך במט דיך זאג מיר איין כלום ווי' איך ווי' מחסר פר גיסן אונ דיר דר לום ... :

שאול ענטפרט דיין פרים מיינס אויג אז דו וויסט איין פריד · איך ווייס אז דוד וויסט אז איך זאל אלך זיין ווען דוד זעקטם אז איך בין

ספתבק

שטארק פֿרייט דאס דיך · אבר איך האב נעלטן גזינדיגט ווייל איר האבן ניטס
נאך דעם עמלק אויס גהארגט · אונ דיא גוטי שאף אונ אנדרי גוטי זאכן האבן
איר גרובט · איבר דעם איז גאט ברוגז איין קינגרייך האט גאט לו ריסן פון האל
ביז אין גרוב ארין האט ער איך ארויס גיווארפן :

אבנר זאגט עט אוו וויסט איר או איר האט אים דעם גזינדיגט :

שאול ענטפרט אזוא באלד איר זעכן פון דר מלחמה גקומן האט איך זייער אן גהויבן לוא סרעקן אונ ליטרן : אונ דר אלטר שמואל הנביא איז גקומן לו איר מיט גרויס לארן אונ האט איר גזאגט ווערטר גזאגט · זייני רייד האט איין הארץ אויס איין לייב ארויס גריסן · עט רוישט איר נאך אין דיא אויהרן וויא איין שטורק ווינד · שאול קערט זיך אוועק אונ ווינט :

יונתן זיין זון זאגט אוי וויא איין פאטר דאס וועטש נאך וויין :

שאול ענטפרט נאך אונ נאך וועל איך וויינן · איך וועל אייביג זיין אים אין ביטר הארץ איין מלוכה איז פון איר אוועק גנומן גווארן אונ אויך איין גאיס איז איך אוועק גנומן גווארן :

אבנר זאגט פשטארקט איך אונ ווארט ניטש טאהן · עט טרעפט זיך אופט או מען זינדיגט אונ גאט איז מוחל גאט ווערט איך גוויס נים פר פסוסן ווארן גאט פר גיבט דיא זינד לו אלי מענטשן ווען מן זאל דעם פאלק הארץ מאכן מאכט איר נאך זיין אין פארבט · איך וועל אייך ראטן ווערט גאט אים איך זיין איך האב דאט טון פיל מאל גהערט ווען דר מענש איז גוואוקס לו ארבייטן אונ ער רוהט ווי נאך איז ער אזו וויא אין משוגע עט איז ניטט אין לאנגי לייט או איר זאגט אין דר מלחמה גוועזן · פון דר מלחמה איז דט בלוס לו אויסט :

אוז פון דר לייט או איר קומט איך או איך קאן איך שלאגן אין דר מלחמה אונ אזו שטארק וויא איך בין דערלט מאל גוועזן בין איך היינט אויך אזו שטארק איך קען פר דעם פאלק גיין אונ קאן דעם סוכה ביז לו דר ערד נידר שלאגן אבר איר אדוני מלך זאגט נאך אים דעם נוך ניטט גפרובט גווארן · איין מלך קענר אין דר היים לו זיין אונ עט איז גניג או ער זאל אן פר שאפן אזו איז איין עלה או איר זאלט פון מלוכה אן אין דר היים זיין אונ ניטט גיין אין קיין מלחמה אונ היטמ מן זאל אייך געבן איין מענש וואס גוט קאן שפילן אויף איין פידל · ווען איר ווערט טרויריג זיין זאל ער אייך שפילן שייני ניגונים ווערט איך דש טרויארקייט אוועק גיין אונ איר ווערט אזו לוסטיג זיין וויא פריר :

יונתן זיין זון זאגט די רייד פון איין פעטיר דר הייבט מאן זעכן גזאגן גוט איך האב אויך פר עטליכה מאל דיא עלה געבן או ער זאל אין דר היים זיין נאר איך האב איך גפארכטן פר דיר איין פאטר לו זאגן ווייל איך וויסט וויא דיין הארץ גלוסט אין מלחמה לו זיין נאר גאט האט עט גשיקט אין דעם מויל פון דיין הייבט מאן אונ זיין עלה איז גאנץ קלוג אונ רעכט :

שאול זאגט נאך אבנר אונ איין זון יונתן עטן קאנט אלן זאגן · איך מיינה ליבה וועל איך לוא הערן · ווען איך בין איין מלך גווארן ביסטו מייני סריט נאך גינאגן · ווען דר פֿיינד איז אויף גשטאנן האסטו דיין לעבן גשטאגן אונ האטש דעם סוכה ניטד גשלאגן ביז לו דר ערד : או איך

איך ווייס או דאס טעטס אן איר אויך האו טון · זעה אבנר איך לאז דאס שטפליך אויף דיר איין זון יונתן זאגשטו אויך אים נעמן ער וועט דיר טאלטן זיין הארץ איז אזו וויא איין הארץ ער וויסט קענגן דעם סוכה אונ שטאלט איך אונ שלינגט אים אין אין רגע · ער האט זיך אליין דר וואגן נאר אים אין יונג קעגן אלי פלשתים לו גיין · ער איז ארויף גקראכן אויף דיא שטיינר מיט דיא הענט אונ מיט דיא פיס אונ האט אונט גאר ניטס אודיע גוועזן אונ זיין הארץ חט ברענט וויא איין פייער אונ האט דעם פיינד נידר גשלאגן · אים נאכט הילף איר זענט איין העלדן · מען קאנט שוין איין פאלק פון דיא פיינד מליל זיין :

איין קנעכט קומט לו גיין אונ זאגט · איך קאן היינט וואס קאן זייער שיין אויף דעם פידל טפ לן אונ האט אויך איין הארץ וויא איין לייב לו דר מלחמה אונ אן זיין פנים זעהט מען אן חכמה אונ איבערליבר מענטש האט איקזייער ליב וויא ער קערט זיך בגליקט ער אלן :

שאול זאגט וויא איז דר יונג גשווינד זאג וויא איז ער : ענטפרט דר קנעכט ער איז פון דר שטאט בית לחם זיין פאטר הייסט ישי :

יונתן זאגט איין פאטר זייא רוהיג אונ איך וועל גיין אונ מארגן פר טאג וועל איך דיר אים ברענגן :

ACT II

שדה בית לחם דאס פעלד פון דר שטאט בית לחם :

דוד ווידט דיא שאף אונ האלט איין קליינע פידל אונ דר האנט אונ פון וויטן ליגט דר פויער לייב וואש דוד האט איס לו ריסן אונ שפילט אויף דעם פידל אונ זינגט לו דעם פויטן לייב שפילט אויף דעם פידל דיא שטארקר לייב עס סיס איר באנק נאך דיר וואש דיא בישט דא גיהרגת גווארן איך האב דיך דא לו ריסן אויף לווייאן · אונ דיא שטארקיים איז פון דיר אוועק גגאנגן · אזו ניט עט איטליכן דר וואס פר קריאס דעם וועג ווען אין שטארקר וויל טלחמי הארגן :

דוד זאגט לו זייני שעפליך : **לעבט** מיינה שעפליך איך האב אייער נקאה נוקם גוועזן ·

יונתן בא עם נערו מרחוק יונתן קומט מיט זיין יונג פון וויטן : **דוד** זאגט וואס איך זעה דארטן איך בין מיך גוויס ניטס כונה דא גייט יונתן שאול המלך זיין זון אויס יונתן זיין אויגן שיינט ארויס הילך אונ זיין הארץ איז לוסטיג אזו האב איך גזעהן ווען ער איז גוועזן לווישן דיא סהרין פון דיא פלשתים האבן זיינה אויגן גבליטס אונ איז גשפריגן אויף דעם פיינד אונ האט איס גשלאגן אבר וואס קאן ער פון איר וועלן וואס ער גייט ההער דאט וויסט איך ניטט :

יונתן זאגט לו דוד גאט איז מיט דיר דאס ליבר יונג שאף פאסטיך :

דוד משתחוה דוד בוקט זיך לו יונתן · הייביג זאל אונזר קינגשט שטול שטיין אונ גבענטש זאל זיין דער הער יונתן דר שטארקר העלד :

יונתן אמר לעצמו יונתן זאגט לו זך אליין אויף דוד · זיין פנים הייט איז וויא דיא זון זיין גשטאלט איז אזו וויא דר מארגן שטערן : **יונתן** זאגט לו דוד זאג איר דו יונג פון וואס פאר

פאטר אין שטאט ביטשוי · דוד ענטפרט איין פאטר הייסט ישי אונ די שטאט הייסט בית לחם : **יונתן** זאגט איך וויל אויך דיין נאמן וויסן : דוד ענטפרט דוד הייסט איך :

יונתן פרעגט האשטו נאך ברודר בייא דיין פאטר אין דער היים :

דוד ענטפרט איך האב נאך ברודר איך בין דר יונגסטר איין פאטר האט איך אויך דר צו לטר גהאט אונ איין פאטר האט גגעבן דאש שאף איר צו פאסין דעם קלענגשטן זון :

יונתן זאגט צו דוד שטארק דיך דוד מער צו וואש איך וועל דיר זאגן :

דוד ענטפרט צו יונתן פון איין יוגנט אן האט איך הלטן צו הפרן פון איין קינג מוטר פון זייני בהמות אונ פון איך אונ פון איין גבארן היים אן מער איך צו האט איר בשעלט נים אלי דיא וואש אין דעם קינגרייך זיינן ·

יונתן זאגט קום צו איר איך וויל דיך קיסן איין פאטר שאול קענסטו אז ער איז איין שטארקר העלד אין דר מלחמה מוס ער דיא שווערד ניסט צו ריק אין דר שייד טרין ביז ער דיא שטארקסטי דר שלאגט · נאט האט איך גגעבן אזו איין כח וויא איין לעמפרט היינט האט גאר פאר קערט גשאלט איין פאטר איז שון ניסט אזו וויא ער איז פריר גוועזן אב איך אונ דר הייבט מאן איין פאטר גבענטשט ער זאל שון מער אין קיין מלחמה טרין גין : אונ אוך דיר האט מן גזאגט אז דוא קאנסט שין שפילן אויף דעם פידל אונ זינגר וואול אונ ביסט אויך איין שטארקר העלד אונ דוא קאנסט מיט דיין שפילן אויש שולעם גוט מאכן · אז איבר די שאף דייני ברודר אונ דיא קום מיט מיר נאך דר שטאט (גבעה) אין אלך זיין פאלאץ טרין אונ מיט דיין פידל מעשטו איין פאטר לוסטיג מאכן פר זאל ניסט טרויאריג ארום גין :

דוד ענטפרט צו יונתן אזו איין גמיינר מענש וויא איך בין זאל פר דעם מלך קומען עס געהער זיך דאך אין קינגרייך הויכלי מענשן מאש קענן בעסר שפילן פון מיר אונ חשובֿרי מענשן פון מיר :

יונתן זאגט צו דוד לאז אלונר דס פרומות אוועק : נאר דוא ביסט דר מענש אונ קענן דיר איז קיינר דא איך האב דיך נאך אין אין לעבן ניסט גזעהן אונ האב דיך זייער ליב · עס ברענט אין איין הארץ ווי איין ברהנד פייער פון לאונר אן וויל איך דיך ברודר רופן דו מעסט מיר אזו וויא איין ברודר זיין :

מחריש מעט דוד שווייגט אונ קוקט אן יונתן : **דוד** זאגט צו יונתן ברודר איין ברודר דוא ביסט אויך פון זיין בשאפן גוואורן איך זעה אלי גאטס קינדר אין בשעפר האט אונז בשאפן : דו ביסט אבר פון איין מלכות שטאמיד אונ איך בין פון איין נידרגן שטאנד אונזרי נשמות זענק פון איין אורט גקומן גוואורן דיין גוף אונ איין גוף זענק פון איין זאך בשאפן גוואורן איין רויט אונ ברהנז איז אויך פון איין אופר בשאפר גוואורן אלונר וועל איך גין צו איין פאטר אונ וועל דס איין פאטר זאגן אונ דר נאך וועל איך צו דיר קומען אונ וועל מיט דיר גיין וויא דוא ווילסט איך פירן : **יונתן** ענטפרט צו דוד איך וועל מיט דיר גין צו דיין פאטר אלונר איין ברודר קום איר שעלין לוויסן אלנר כורת ברית זיין אויף אייביג : **דוד** ענטפרט צו יונתן איי דוא האשט נאך אן ·

אן גזאגן דאש צו זאגן האט שון איין הארץ מיט דיין הארץ כורת ברית גמאכט עס זאל אויף אייביג אונזר בונד בלייבן עס זאל ניסט צו רייסן ווערן אונ גיין בשלום :

חצר המלך: דר פאלאץ פון דעם מלך דארטן איז גזעצן שאול מלך מיט זייני שטעטר אונ דיא איבריגי קינדר :

שאול זאגט וויא איין משוגע וויא שטארק איז דאס מחלוקת צווישן ווילט דואונג · וויא שיין זענן דיא קינדר ישראל זייא לויבן אין דר מלחמה טרין וויא איין הירט אים גזאנג אונ אים פרייד זיין זיא אנטשלאגן דעם סוכה אונ וויא שיין אונ גוט איז איבר זייא איין מלך צו זיין · ישראל דוא ביסט שיין אין חלמות אונ קלוגהיים אונ פאר שטאנד איז אין דיר ישראל אזוי וויא איין קוואל אין איין גארטן ביטשו פון דעם טרינקן אלי הנודרי שעלקר אונזן שוויגן נעמן דו רעדסט · איבר דיר האב איך איין מאל גקינגט פריר האב איך איבר דיר גקינגט ער רידט אזו ווי איין משוגע · אוי וויא וויא טרעקליך איז דר מענש וואס שמיים לעבן איר · איינה ליבה קינדר · מך האלם איין מלוכה שפול אונ קערט די שטול אום אים לארין אונ טרייט אוי וויא זי טרעקליך זענן די מענשן וואס לעבן איר שיין אזו גרוס ביז אן דעם היאל דיא גאנצי חבלם האלט זיא אונטר דעם ארום אונ פרעגט זי אן אט גרונד ארין · וויא זענן אייני קינדר וויא זענט מען אייני שטעטר · אילו · מלכישוע : אלי שרייען איר זענן אלי דא אונזר פאטר · אט זענן איר איר בעטן דיך זייא אבישל רואונג :

מיכל שאול זיין טאכטער זאגט דר באזם דיך איין פאטר דר מלך פר וואס זאלסטו משוגע זיין וואס גלייבסט אן ניסט האסטו דען פר גסן אז איר זענן דייני קינדר זענה אונזר עלינטקייט זעה אונזרי אויגן זעה וויא רויט זענן אונזרי אויגן פון פיל טרערן דו האסט דאס גאנצי פאלק טרויאריג גמאכט אונ דייני קינדר האבן שון גאר קיין (נשמה) ניסט ווער האט דיר עפיס שולעם גמאכט וועד האט דען דיין לירונג אוועק גנומן דס הארץ פון דעם פאלק איז אלונר אזו וויא פריר · איר המבן אלי אויף דיין גליק שלאג דיר אויט דעם זן ארויש דיא טרעקליכי גדאנקן עס איז גאר ניסט אונ גאר פאלש דא בייא דיר זענן דייני זון אונ דייני שטעטר זעה ארויס דורך דעם פענסטר געמטשו זעהן די וועלט איז אזו וויא זי איז געוועזן אונ פר וואס זאלסטו דיך פארלטן פר טרייב אוועק דיא טרויריקייט אונ פרייא דיך מיט דיין קינגרייך אונ מיט דייני קינדר :

שאול ענטפרט צו זיין טאכטער איין ליבשטי טאכטער רייד צו מיר ניסט מער וואלן איין הארץ וויל ווייגן איך קאן איך ניסט אויף האלטן פון וויינן אונ איך פארלם איך צו פייגן דיא טרויעריקייט איז שון פון מיר אוועק גגאנגן · איך בעט איך מייני ליבע קינדר פר גיבט מיר אונ זייט ניסט בייז אויף מיר · איבר היינט טרויריקייט איז מיר פיר די נשמה ארויס גגאנגן · עס איז פון גאט אלונר אייני ליבה קינדר גייט אוועק פון מיר לאזט איך אליין :

כולם הולכים באימה ופחד אלי גייען אוועק מיט גרויס פארכט :

שאול קוקט נאך די קינדר אונ בלייבט שטיל : (שאול) זאגט צו זיך אליין אלי האבן איך אליין גלאזט אים אבגעשן צו זיין איז איין נחת אונ דר אים זייני קינדר צו זיין איז איין נחת נאר בייא מיר האט דאס אלץ אויף געהערט · אוי וויא עמלק דוא רשע איבר דיר בין איך קראנק גוואָרן זינט איך בין פון דר מלחמה גקומן האב איך איין הארץ אונ איין גמיט פאר לארן נאר איך בין מיר אליין שולדיג וויל איך האב ניסט אזוא גטון ווי גאט האט גהייסן אונ נאכט רייך האב איך ווידר געשפעניגט ווארום דר נביא האט צוא מיר אזוא גזאגט איר זאלט אלץ פאר ווישטן פון יונג ביז אלט איר זאלט אלז פאר טילגן אונ איך האב גלאזט נייד ניסט גשאלגט איבר דעם בין איך אים זיין לארין דר פילט : (יונתן) אונ דוד קומן אין פאלץ פון מלך אונ זענן הריין גגאנגן צום מלך :

שאול יונתן דוד שאול זאגט צוא יונתן איין ליבר גטרייאר זון גבענטשט זאלסטו זיין וויל דוא בישטו גקומן איבר דיר איז מיר שיר איין נשמה אויס גגאנגן איך האב אויף דיר גווארט אזוא ווא איינר וואס זייעט האפט ער אויף רעגן ווער איז דר יונג וואס דוא האסט מיט דיר מיט גבראכט : (יונתן) ענטפרט צוא זיין פאטר דר הייסט דוד ער איז פון דר שטאט בית לחם מיט זיין שפילן טוט ער דייני טעג זיס מאכן ווארן ער שפילט זייער וואול אונ פיין :

שאול זאגט צו דוד וואס שטייסטו אזו פון ווייטן גינעהן אהער אן פארנט :

דוד בוקט זיך צו שאול המלך · דוד זאגט צו שאול דס וואס איך איז זאל זיין צוא די פיסס פון דעם קיניג :

שאול זאגט זאג מיר אוב דוא ווערסט וועלן בייא מיר דא זיין אין איין הויז אונ זאלסט נאך פר געסן אן פאטר אונ מוטרס הויז אונ ווערסט פון איין טיש עסין : (דוד) ענטפרט צום מלך שאול אלץ וואס אייער הארץ בגערט צו טוהן דס בגערט איין הארץ אויך צו טוהן :

שאול זאגט צו דוד מן זאגט אז איבר אלי זינגרס זינגסטו בעסיר אונ איבר אלי שפילרס שפילסט דוא בעסר אונ בסרט אויף דעם פידל ביסט גוויס דר בעסטר · הער דוא איך וואס מיר האט זיך גטראפן צו לייטן בין איך אזו ווי איין משוגע איך בין ניסט דר שאול וואס איך בין גוועזן פאר לייטן · מייני כוחות האבן מיך פאר לאזט אזוא האט מן מיר אין מלה געגעבן אז איך זאל דיך שיקן רופן פלישתים ממשטו קאן פון מיר דאס טרויריקייט אב טאן ווען גאט זאל וועלן דורך דיר אויף מיר איין הילף שיקן ווען עס דיר גוועזן איין אייביגי לוב וויל דו האסט מיר געהאלפן אונ דיין נאמן פאטרט הויז וועל איך פרייא מאכן אונ וועל דיך באלוינן וויא איין מלך צו שטייט צוא באלוינן :

דוד ענטפרט צום מלך אלי באפעלן וואס דר המלך קיניג באפעלט הער איך צוא אונ דר גאט ניבט שטארקייט אונ העלפט אלי מלכים פון דר ערד זאל שיקן איין רפואה פון היאל צוא דעם הער קיניג :

חדר של שר הצבא אבנר

הדר דר פון דעם הייבט מאן אבניר רופט אין דעם חדר פון אבנר איז גוועזן אבנר אונ אחינועם דיא מלכה שאול זיין וויב אבנר

אבנר זאגט צו דר מלכה איין קיניגן זייט רוהיג ווייט איז פיל ניסט אהצט צו גאט אלץ וואס גאט טוט איז אלץ רעכט אן אזו פס אן זעהן פר ליב וואס גאט טוט איז אלס רעכט :

אחינועם המלכה דיא מלכה זאגט צו אבנר איין ערדנער הארץ קאן דאס אויך ניסט דר טראגן איך בין פיל מיט דאגות אונ מיט צרות זינט ער איז צו ריק גקומן פון דר מלחמה האט ער מיך גאר ניסט גזאגט רופן איין מאל האב איך איס גזעהן איין גארטין זעהט ער זייער שרעקליך טומלט אויס ווער פס האט גיקלאגט שאול ווענט איך גאר ניסט דר קענין ער איז וויא איין רויז ווען דר פרעסט קומט : **מיכל** אונ אחינועם איר מוטר :

אחינועם זאגט צו איר טאכטר וואט ברענגסטו נייאס וואס דיא לופט איז גשווינד :

מיכל ענטפרט איר מוטר פרייא דיך איין מוטר איך וועל דיר גוטע אבשר זיין יונתן איז צו ריק גקומן אונ האט מיט זיך גבראכט איין יונג וואס זייער שיין איז וויא דר מארגן שטערן אונ שפילט אויף דעם פידל זייער שיין אונ ווען ער שפילט גייט דר טרויער פון אונזר פאטר אוועק : **אחינועם** זאגט צו איר טאכטר דוא ביסט גרעכט אייני ליבי טאכטר דוא האסט איר זייער איין גוטע בשורה גזאגט דוא האסט גהיילט דאס הארץ פון דיין מוטר גאט זאל דיר העלפן · דייני רייד זענען איר אין איין הארץ אריין גגאנגן אונ האט איר אן שמאס טרויריקייט אין לוסטיקייט גמאכט אלונר לאזן איר גשווינד גיין צום קיניג איך זאל איס ווייזן וויא לוסטיג איין הארץ איז ווען איס איז בעסר האפטי ער האט איך ניסט גרופן : **מיכל** דיא טאכטר ענטפרט דר מוטר ניין איין מוטר דיא בישט יוא גרופן גוואָרן נאר איך האב דס פר געסן צו זאגן אזוא וויא איין גייאי לער מאכט פר געסן דיא אלטי דאגות אזו מאכט דיא נייאי פרייד פר געסן דיא אלטי וויל איך האב גרויס פרייד גהאט וויל דר יונג האט דעם פאטר פרייליך גימאכט האב איך דיר פר געסן צו זאגן נייא איר מוזט דיא וויסן דאך אז איך האב דיך זייער ליב :

אחינועם המלכה זאגט זארג ניסט איין ליבה טאכטר קום גשווינד · דו אונ אבנר וועט גיין מיט אונס :

חדר המלך דס חדר פון דעם מלך דארט אין דעם חדר איז געזעסן :

המלך יונתן מלכישוע מרב דוד דוד שפילט אויף דעם פידל אונ זיינט קומט אן אחינועם המלכה אונ אבנר אונ אלי וואונדרן זיך אויף דעם טיינס שפילן : **שאול** זאגט צו אבנר דאס איז אויך איין הילף פון גאט וואס זיין שפילן איז זייער שיין אבר וויא שיין איז ער אליין כמעט אז דיא טרויריקייט פון איין הארץ איז גהיילט גיוואָרן פון דעם טיינס זינגן איז איין הארץ לסטיג : **אבנר** זאגט איך בעט אייך איין הער קיניג זעהט אויף דוד ווערט איר זעהן ער ווערט גוויס איין מענטש זיין : זיין פנים וויזט אויס

אויף אז ער וועט איין העלד זיין אונ ער וועט אויך אמאל קענען הערן דען פזוק :

יונתן גייט הין אונ אהער לו דוד · וויל ער קאן זיך פון אים אמאהל אויף האלטן : **יונתן** זאגט דר יונג וואס האט גיהאלטן דעם קע[כער] וואס האט איין פאסר קראגס גיגעבן אז איין ליבר פריינד אזוי ווי איין רעכטר ברודר :

יונתן נופל על צואר דוד יונתן פאלט אויף דוד זיין האלז (דוד) זאגט דעם שטארקן קיניגס זון דער העלד בריאט ער זיך אוס איין יונג איין פאסטיך לערנט אלי הערן פון דר ערד אונ טוט אזו ווי ער טוט :

דוד נופל על צואר יונתן דוד פאלט אויף יונתן זיין האלז : (אחינועם) המלכה נעמט ביא שאול דיא האנט אונ זאגט איך בעט דיך העטר איך אויך לו איין ליבר מאן אונ קיניג קען אלונד מיטאנ אמאל עסן ווארום עס איז שון נאך מיטאג :

שאול זאגט יא איין ליב ווייב איך וועל דאס לו ליב טאן איין לער איז דיין לער אז איך ברמאג איך פרייסט דאך דיך אויך אים איך לאזין מיר שוין אלי לרות פר געסין וואס זען הוועק גינאנגן לאזין מיר שוין אן זיא פר געסן :

אלי גיין נאך דעם מלך אונ דיא מלכה אונ יונתן אונ דוד פירן זיך ביא דיא הענט. אונ מיכל אונ מירב זענן נאך איבר גבליבן :

מרב זאגט לו דר שוועסטר מיכל עס איז מיר איין גרויס וואונדר איין שוועסטר וואס דוא האסט הלז דוד אן גיקוקט אונ האסט גאר קיין אויג פון אים אראפ גילאזט : **מיכל** ענטפרט לו איר שוועסטר האסטו דען מאך גיזעהן אזו איין שיינם מענש איין זיין הלבוש אונ זיין פר שטאנד איז מאך אמר ווא זיין שונהיים : **מרב** זאגט לו איר שוועסטר אבן ער איז איין פאסטיך אונ עס איז יא אזו האסט דוא דר געזן אז דיא בישט איין קיניגס טאכטר : **מיכל** ענטפרט איך ווייס דאס אויך אזו גוט ווא דו · איין שוועסטר אבר וואס איז דען זעק דען נאך דעם קיניגס קינדר לייט אונ אנדרי מענשן זען נישט דוא האסט שון גיזעהן פיל מלכים קינדר · זאג מיר אוב דוא האסט גיזעהן לוויטן אלי אזו איין שיינק מענש ווא ער איז לוויטר דן אונ מיט שונהיים נאך איבר זיין שונהיים איז זיין פר שטאנד נאך גרעסר · (מיכל) גייט אוועק :

מרב נשאר לבדה מרב בלייבט אליין : (מרב) זאגט לו זיך אליין דיא ליבשאפט פון איר הערץ רעט דאס וועגן דוא פריינט דיך נאר איבר זיין הלבשה אונ איבר זיין שונהיים בישט אויך אזוי ווי איך · אבר איך קאן דאס כס גלייבן גייט אויך אוועק :

ארמון המלך דר פאלאץ פון מלך · איין פאלאץ איז גיזעסן דוד אונ יונתן : **דוד** זאגט ווא איין גרויס וואונדר זעהן גאנצט עמעטיג · אונ זיא פרן זענן זיא : דו זאלסט וויסן ברודר שון אן האט איך גירעדן קיין (גבעה) אין איין פאלאץ אריין איז מיר דאס הערץ פויס

ACT III

[...]ס גיגאנגן אונ איך האב מיך זייער גשראקן ווארום איך בין יונג אונ איך קיין חכמות נישט גוויסט לו ריידן · אונ איך זאג מיך מלוכה זיין מיט שררות בין איך נים גיוואוינט גיווארן · אבר נאך האט מיר לו גשיקט אז האב דיך גיפונן · דוא האסט מיר אן גיהויבן תכלית דיין גשיקטס לו ווייזן האסט נאר גימאכט פר געסן אז דוא בישט פון איין מלכות שטאנד אונ האסט מיך תכלית ברודר גרופן · איך בעט דיך דוא זאלסט נים לו לייזן אונזר בונד וואס אונזרי לייבר אונ אונזרי הערצר זענן אן גקניפט :

יונתן זאגט אזו זאג איך וועל לעבן וועל איך דך האלטן ברודר דוד רופן איך וועל דיין חבר זיין איך וועל דיך ליב האבן ווי איך האב ליב איין הארץ · וואס האסט דוא דיך דר שראקן אויף דעם וואס דוא בישט קיין אין מלכות הויז אריין · אויף דעם פריישט זיך איין הארץ · ווער וועט [...] הערן ריידן · אונ וועט נים דר קענען דיין לדקות · איך בין איין בן מלך אבר איך בין נים ווא אנדרי מלכים קינדר · ווען זען קיין רעכטס הארץ האט [...] דיא טו הייסן פון מלכות ניט · נאר איין קלוג הארץ קאן אויך הלש פירן :

דוד זאגט הלוואי וואלטן אלי מלכים אזו גוועזן ווא דוא וואלטין זיא גוויס בגליקט אין זייער מלוכה אונ ווא טוין וועט עס גיוועזן · אלונד איין פריינד איך וועל דיך איין קלייניקייט בעטן עס איז שוין איין לאנגי לייט אז איך האב איין פאטר פר לאזט איך וויל אביסל אהיים גיין אונ וועל איין פאטר דר ליידן וואס פר איין גוטן נאם האט מיר גיטאן ווא ער האט מיך פון דיא [...] אין מלכות הויף אריין גיבראכט · אונ מארגין אין דער לייט וועל איך ווידר לו ריק זיין אין מלכות הויז ·

יונתן זאגט לו דוד גייא אין גזונט נאר זיא דיך נישט אונ דעם **ההולכים** ווען גייאן **יונתן** טטייט נאך אין דר זייט פון דעם הויז נאך אן זעהט אים נישט :

קיש זאגט לו שאול המלך זיין זון · אז איך זעה דיך איין ליב קינד פריים זיך איין הארץ אז די בישט נישט טרויריג ווער איך שטארקר דר וואס טטריים פר זיין פאלק זאל דיר העלפן אז דיא זאלסט נאך אויף דיין פאטר דיין פאלק פירן אונ די זאלסט דיך אים זיא פרייאן אונ זיא אים דיר :

נר זאגט דיא פלשתים האבן מורד גיוועזן זיא האבן אן גהויבן לו רויבן ביא דיא גרעניצן פון אונזר לאנד :

שאול זאגט וואס איך הער · איך האב גאר פון דעם נישט גוויסט ווער האט דש גזאגט פעטיר דר לייז מיר איך בעט דיך ·

נר זאגט איך אונ איין זון אבנר האבן דאס גיהערט נאר זיא רוהיג שאול זאלט נישט קיין זעה אייני האר זענן שון אזו ווייט ווא דר שליח אבר דעם זייער לו שלאגן אונ אן אים זיך ניקם לו זיין ברענגט עס נאך אין מיר ווי איין פאחד · איך קאן נאך לו פעגר רייטן אזו ווא דר אדור שוועבט איך וועל נאך די רשעים אים איין ספיז שטעכן זיירג נישט :

שאול זאגט דר לייז מיר אלטן שאט די האנט גהערט : (אבנר) זאגט אווא האט מיר אייער פון דעם פאלק דר לייזט ווען איך בין גיוועזן אונ דר שמאט עזקה האב איך גיזעהן דיא מחנה פון דיא פלשתים

שטיין

שטייאן אן געגרייט צו איין מלחמה אונ אמאל זייא איז דא איינר ער הייסט גָלְיָת
ער איז זייער שטארק אונ איז שרעקליך צום אן זעהן ער איז אזו ווי איין ריז ·
ער איז זעקס איילן אונ איין פֿערטיל איל גרוס ווייא איך האב איך אן געזעהן
האב איך מיך זייער דר שראקן ער זייט ניט אזו געקליידעט ווייא אנדרי מענשן
ער האט איין גרוסע שפיז דיא שפיז וועגט זעקס הונדרט ווייגט פֿון קופער
צו דיא פ"ס מיט איינן אונ שפעט אן גיפאן :

קיש זאגט מיין ליבר זון שאול
זארג ניט זייא לוסטיג אזו ווי נאך האט בי: אתער השגרי מלחמות
גשפרינגן ווען ער אויך וויסר ספרייטן דיין הארץ איז אזו ווי איין לייבס
הארץ פֿון ווען האסטו דאס פֿון דיין פֿאטערט נאם אונ פֿון דיין פֿאטר · ווען
אויך איך בין פֿון אלס וועל איך דאך דעם פֿיינד ניט פֿורכטן :: איך האב דר
אויך גיהאפֿט פֿון יוגנט אן האב איך דיא פֿיינד גיפֿאלן מיט צו היך
אזו ווייא איין (כצל) זיין קום נאר מיין ברודר נאזן מיר ניט זאגן אין דר
הייס · נאט איז צו אונ מיר וועלן זייא שלאגין :

שאול זאגט אבנר גייא גשווינד אונ נייל אבר דאס פֿאלק אונ זייא זאג
הלי זיין אן גבדיים מיט דיא בלשה :

אבנר ווייא דוא האסט באפֿוילין אזו ויל איך טוהן מיין הער קיניג

אבנר גייט אוועק אונ אלי אבריגי גיין נאך :

אחינועם דיא מלכה זאגט דיא בשורה פֿון דר מלחמה האט מיך אבר
נייעס קראנק גימאכט · אונ דר מלכות שפֿול האט אונז איין
אוין דר ערד גוואקסן · איז דען אויפֿר דעם איין גורל גוועזן או איך זאל זיין
איין מלכות ווייב כדי איך זאל פֿון איין צייא אין דר אנדרר ארייין · ווייא איך האב
גיהערט או די פלשתים הייבן אן מלחמה צו האלטן האב איך אן גיהובן צו
ציטרין · אזו ווייא ווען ליטרט נאך איין גרויסן בלאז אוד איין גרוסר דונר קומט
נד פֿרעקט אן זיך אזו האט זיך מיין הארץ דר שראקן פֿר דעם לארן פֿון דיא
פלשתים : איך קען שטילן הארץ צו איין מלחמה ברענגט ער ווייא איין פֿייער
ער הט זיך ניט גמארכסין צו גיין מלחמה דיא פאטש טמין אונ וועג זיים וואש
אין קאן דר פֿר קאן :

מיכל זאגט איך זארג אויך מיין ברודר יונתן · וואס האט ניט רוהגן
גנאן וואס ער האט אוין אונז נעמבן די פלשתים זאלין פֿאלווייג
אן הייבן מלחמה צו האלטן · אבר זאג איין מיין ברודר וויא ביסטו געוועזן ווען
די הייבט לייס האבן זיך אויסגעווען מיט דר מלחמה איז דיא ביסט ורינן
זענען זיי אוועק גיגאנגן נאר איך האב גהערט אז דיא וועלן נאך הייאסינט נאכט
ניטס אין דר הייט געלכינגן · אונ דא שטארקע הערדן וועלן זיך היינט בייא
טאג שטעלן צו דר מלחמה : אונ דארפֿין איז דארט אלטי לייט פֿון דעם פֿאלק
אונ צוויטן, זיא איז אונזר פֿאטר שמוח :

אחינועם זאגט יונתן מיין זון איך ווייס אז דיר, פֿאטר האט דיך זייער
ליב ווצט ער דיך געבר צו בחן וויא אך דער עם אם או
ער זאל ניט גיין אין דר מלחמה ארייין פֿר דעם פֿאלק · וויא ער פֿאלגט צו
גיין · אפֿשר ווצט ער דיך צו הערין פֿר אבט ניטס גיין.

יונתן זאגט דוא וויסט מיין מוטר או איך הער דיך צו · איך וועל דיר
צו

צו ליב טון אונ אלצ מיט איהם רעדן · אז ער זאל ניט גיין מלחמה צו האלטן דיא פֿיינד אונ
ער פֿולגט ביי אמאל צו טון צו גיין מלחמה מיט דר שווערד · אבר דו גרייסט
מיט · מיט דעם וואס דו זאגסט אז מען ווערט איין פֿאטר קענן איבר דיינן
אז ער זאל ניט גיין אין דר מלחמה ארייין · דו ביסט עלטר פֿון מיר האסטו
אבר פֿון מיר · אבר די הארץ פֿון העלדן קוקט דו ניט וויסן די ליסט וואס
איז בייא דעם וואס פֿון דר יוגנט אן מלחמה האלט · דס פֿאלק בייא דיר :
איין שלאפֿין גיט עס שטארקייט · אונ צו איין אלטן מאן קערט זיך אום
דס יוגנה שטארקייט אונ צו איין שלאפֿין וואס ער לייגט אויף דעם בעט
עס אן אז ער זאל נעמען איין שווערד אונ זאל לויפֿין קעגן דעם טויט
צו שלאגין · אונ בפֿרט ווי איך האב גהערט אז לוויט די פלשתים איז דא איין
מארקטעלער מאן אונ זייער שטארק ער נעמט איין שפייזר אונ צו רייבט זי ווי גאט
אבר זארג ניט גאט לעבט נאך · ער טוט פֿיל גנאד צו דיא וואס ער טילט ·
אונ צו די וואס פֿר זיכרן זיך אויף וויסטי זאכין בלייבן זייא פֿר וויסט · על כן
אין ליבה מוטר אונ שוועסטר זייט רוהיג · גאר זייער גבורה איז אויף ניקס
גבויאט · אונ די הילף פֿון גאט וועט אייבער אורין בלוד הערן ווייא גאט עס
די קינדר יעקב העלפֿן : (אחינועם) אונ מיכל גייען אוועק :

יונתן אליין זאגט צו זיך · זיין שטארקייט איז ווייא איין בוים ער איז הויך
זעקס איילן אונ איין רויט · פֿרייט אייך ניט פלשתים לוויטן אונ
וועט זיך אויף גזיינן שטארקי מענשין · האסטו דען שון פֿר געסן ווייא מנוח
זיין זון האט אייך גשלאגן דס איינס איז שמשון הגבור גדענקט עסן דען ניטש
אן ער איז אפֿילו גבונדן געוועזן מיט קופֿרנע קייטן אונ האט פֿארט אייך
גשלאגן · אונ ער האט נאך דעם טוט מער גהרגט ווייא ער האט בייא דעם
לעבן גיהרגת · דיא ישראל האבן אויך שטארקי לייט · זייא ווען דיין ליבט
פֿינלסר מאכן ווי דיא פֿינלסרי נעכט :

דוד און יונתן זאגט דיא שמחה וואס איין מענש האט
ווען ער האט איין זאך אונ דר
נאך גפֿונד ער די זאך איז דיא שמחה מער פֿר אלי שמחות אבר זאג מיר פֿר
וואס האסטו דיך אזו לאנג גיזוימט : (דוד) ענטפֿרט צוא יונתן מיין ברודר דוא
זאלסט וויסן אז היינט איז מיר אויך זייער שווער געוועזן אוועק צו גיין ווען
איך מעגט מיך ניט אן דיר דר מאנס ווצט איך נאך ניט גקומען נאר זאג מיר פֿר
וואס ביסטו אליין דא · ווייא איז דיין פֿאטר · ווייא זענען אלי לייט פֿון אלך · אין
דו ביסט אויך עפיס טרויריג דו ביסט ניט אזו ווייא תמיד זאג מיר וואס דאס
איז : (יונתן) ענטפֿרט דוד דיא זאך וואס דא האט זיך גטראפֿין אין דר לייט
וואס דו ביסט ניט גוועזן · איז איין גרויס וואונדר דו קענסט עס דיר ניט
פֿאר שטעלן : (דוד) זאגט גשווינד זאג מיר ווארום איך האב מיך זייער דר
שראקין האט נים ווידר דעם מלך זיין שיגעון אן גהובן :

יונתן זאגט דס איז איין נייאי זאך ווצר עס הערט קלייגן איס זייני אוהרן
די פלשתים גייען מלחמה מיט די ישראל צו האלטן אונ לאזן זיי איז
דא איינר הייסט ער מיט זיין נאמען גלית עס איז איס שרעקליך אן צו זעהן ער
האט איין פנים ווייא איין רוח אונ ווייא איין שד · פֿר זייני אויגן שרעקט מען זיך זייער
גרים

גרים לארן ברענט וויא איין פייאר : (דוד) זאגט וויא איז דר מלך ווי זענן דיא שטארקי העלדן :

יונתן זאגט זייא זענן געלאגן אין דר מלחמה אריין קעגן דיא פלשתים וואן דו ווערסט נעלבטן דא גזעהן איין ברודר וועסטו דיך אויך זא וויא איך גפרייט · דש פייאר פון דר מלחמה ברענט אין זייער הארץ (קיט נר הבכר) אונ לויטן זייא איז איין פאסר דר מלך : ווען מן האט גזאגט דיא בשורה פון דר מלחמה האט מן גלויבט אין דיא לייט שטארקייט אונ וויא היין יונגר · וויא זייא האבן נהערט פון דר מלחמה זענן זיא געלאפן אזו ווי דיא אדלירן אזו וויט מן קען ניט אריין זעהן ווין קיין בלין אזוא האט מן ניט גקענט אריין זעהן אין דעם געוועלט פון די העלדי לייט · איין פעטער ראבר האט מן גהייסן דש פאלק איבר לאזן אלונר שטיין פון אלי בייא דר מלחמה :

דוד זאגט עס איז מיר איין גרויש וואונדר פר וואס דוא בישט אין דר היים גבליבן : (יונתן) ענטפרט איך היב מיר גדענקט דו ווערשט קומן אונ ווערשט קיין מענטש ניט דר וויסן ווער דיך פר טריבן בין איך איבר גבליבן כדי איך זאל דיר אין דר לייען :

דוד פאלט אויף יונתן זיין האלז : **דוד** זאגט דש האב איך גוואלט הערן פון דיר · דש איז איין לייבן אז דו האשט מיך ליב אבר איז דש רעכטס אז מיר זאלן זילן אין דר היים ווען דאס גאנצי פאלק ישראל זענן אין פעלד בייא דר מלחמה :

יונתן זאגט איי דוא האשט אזו גזאגט האב איך אזוא גדענקט · קעם גשווינר מיר זאלן ניסט פר זאמן די מלחמה : (דוד) אונ יונתן גייאן אונ האלטן זיך בייא דיא הענט : (אחינועם) אליין קומט פון דר זיים אונ גייט היין אונ אהער אין פר בארגני גדאנקין אונ דר נאך הייבט זיא אויף איהרה אויגן קעגן הימל אונ זאגט : (אחינועם) זאגט אלונד בין איך אליין גבליבן עס איז קיין מענטש דא אין גאנצן הויז אלונד וועל איך אבישל איין לייב אונ איין האַרץ פר גיסן צו גאט וואס ער זעהט ארטס פון דעם איבערשטן הימל אויף דר ערד · איך קען דיך ניסט אויס ליבן פר דעם גנאד וואס דו האסט גטון · נאר דוא ווייסט דיך מאל איין האַרץ וואָרום דוא זעהסט דיך אלי הערצר פר וואר דוא האסט מיך אויף גהויבן פון אלי ווייבר פון דעם פאלק · איין מאן האסטו דיא קרון פון מלכות געבן · אבר נאך אלי כוחות האבן אים פרלאזם · אונ דיא פלשתים האבן אן גהויבן מלחמה צו האלטן · אזו בעט איך דיך גאט שיק דיין לארן אויף זייא אז זיא זאלן ניסט קענן דייני קינדר טלעבאן טואן וואס דוא האסט זייא אויס גלייגן פון מצרים · דאס פאלק פון דיא פלשתים זענן שטארק ביז צום הימל אבר דוא גאט פר צער זייא פון אונטר דיין הימל · לאזן דיא רשעים זעהן אז דוא האסט דיין פאלק נהאלפן ווען דיא גאנצי וועלט ווייס אז עס איז קיין אנדר גאט ניט פר האנרן אן דיר · וויא גוט איז צו בעטן צו גאט וואס ער טוט גנאד אונ ער הערט צו דיא תפלה פון איין ארום מאן אונ ער ווייסט תיכף אז דוא האסט זיין גשרייא גהערט · ווארום דוא גיבסט אים תיכף נאך זיין בעטן איין ליסטיג הארץ · איין האַרץ איז אויך פריילך נאך איין ווייל האט גאט בוודאי איין תפלה נהערט אונ זיא איז אן גנומן גיווארן · איין האַרץ זאגט מיר נייעס

[79]

איך זעה ליגן טויטה קערפר פון דיא פלשתים : (מיכל) איר שוועסטר קומט פון אייטן אי דיא מוטר האט אויף גהערט צו רידן איר תפלה :

(מיכל) זאגט איין ליבה מוטר איך האב גזארגט איין נאָלן סאָג ווארום דיין ווייטאג איז מיר אויך איין ווייטאג · איין ליבה מוטר מיר דאכט זיך אז דוא בישט כמעט ליסטיגר · איך האב נהאלפט דיך ליא זעהן ליסטיג :

אחינועם זאגט דייא לאפלן ריידן זייער שיין · נאר נאך איי דוא בישט גקומן · בין איך שון אבישל לוסטיגר גוועזן :

מיכל זעהט ארויס דורך דעם פענסטר : (מיכל) זאגט זעה נאר איין ליבה מוטר דורך דעם פענסטר רייט איינר אהער צו אונז מיר דאכט זיך דאס איז איין ברודר מלכישוע :

אחינועם וויא זיא זעהט ארויס זאגט זיא אמת איין ליבה שוועסטר ער איז איין גוטר זון ווען ער איין גוטה בשורה ברענגן :

מלכישוע אונ דיא פריירגט : (מלכישוע) זאגט איך בין גקומן אויף יום טוב איך בין גלאפן וויא איין הונגר אהיים אונ איך האב דיר איין גוטה בשורה גבראכט דיא פלשתים זענן אנטלאפן גווארן איין פאסר אים דיא הויפט לייט אים אלי ישראל גייאן אונ אלי זינגן מיט גרויש שמחה :

אחינועם זאגט איין ליב לאז דיר שטארקר נאך · דוא האסט דאך גטאן גבעטן ביסטו איין זון לאז נאך דוא האסט איך נאך מחיה גוועזן איין הארץ האט איר דאס נאכם תיכף נאך איין בעטן לאז גאט · הלונד פרייא איך איך פארט אבר אז זייני אוהרן הערן דאס צו איז דיא ישראל האבן דיא פלשתים גשלאגן : (מיכל) זאגט איא אזוא איז דארטן לאז גלאגן איך עס זייער גערן גוויסט האסטו דארטן גזעהן יונתן אים זיין פריינר פון בית לחם :

מלכישוע דיא זאך ווייס דא האט זיך גבראכט הער לאז מענשן דאס דיך פר וואונדרן עס וואר אז דרייא פאנג זענן איר אקענן דיא פלשתים גשטאנן : זייא זענן גשטאנן אויף איין בארג אונ מיר זענן קעגן גשטאנן אויף דעם אנדרן בארג : אונ דר גלית איז אלי טאג ארויס גגאנגן אונ האט גזאט זייער גלעסטרט אונ גשפעט · מיר האבן נאך נאר קיין מלחמה גהאלטן · אין דעם קומט אן דוד פון בית לחם אונ שפרינגט אויף דעם בארג ארויף וויא איין הירש · וויא איין בלין איז ער דארך גלאפן לוויטן דר מחנה צום מלך אונ זאגט איך בעט איך ער לובש מיר איך זאל לאז אים גיין איך פארכם מיך גאר פר אים ניט אונ איר זאלט ניט זאגן איך בין נאך יונג איך ווייס ניט מלחמה צו האלטן · איך האב גפאסט איין פאסרט שאף איז גקומן איין לייב אונ איין בער אונ האבן גוואלט חאפן איין שעפלי פון דר סטעדרי האב איך איך גשטארקט אונ האב זייא ביידי לאז דר ערד סום גשלאגן · אזוא ווערט דר פלשתי אויך זיין וויא איינר פון זייא איך פארכט מיך ניט פר דיא רשעים · אזו וויא איך האב מיך פר זייא ניט גפארכטן אזו פארכט איך מיך פר אים :

ענפרט דר מלך לאז דוד גייא הקענן · גאט זאל דיר העלפן אבר מיסליכר פון ישראל האבן אים אויס גלאכט : (דוד) האט זיך אבר אויס

PAGE MISSING

דוד זאגט ווייטר זאגט איר דאז איך · דאש האט נאר גאט גיטאן · איך האט ער נאר צו איין סליחה אויש דר וועלט ·

שאול זאגט טמיל צו זיך אליין דוד בן ישי איין קליינר יונג איין פאסטיך זאל (כ״בט) זיין דיא סוחר פון שאול ווען זייא שטייען אקעגין :

אבנר זאגט אבר איין ליבר קיניג פר וואש איז דיין פנים טרויאריג · הייגט ווען דיך דיא גאנצי וועלט וויטן וויא איין שטארקר אוך דיא

יונתן זאגט אפטער דז גראשן פון דר מלחמה האט ריין הארץ אזו גמאכט ווען מן זאל איך פאלגין ווען איך איין עלה נגעבן ביסט : טרויאריג · איר זאלט היינט אלי וועק גיין אוג ארבגן (אם ירלה הפסק) ווען איר ערשט קומן ריך צו גריסן :

שאול זאגט איין ליבה ליש איין זון האט רעכט גרעדט · איילט גשוויגד צו דעם אל ניט ונאט דיא מלכה האט נומען האט אן גבריים איך וואל איך דא אבסאל אויש רוח · פון דעם וויסן ווענ אוג דר נאך אז איך וואל איך דא אבסאל אויש רוהן זאל איך אויך צו אייך קומן :

אחינועם זאגט איין ליבר מאן קאן איך דען פר זוכין עסין אן דיר איז דאש רעכט אז איך זאל איך פריאן מיט דיין ווען דיין הערץ איז טרויאריג אוג גייעט ניט מיט אונש :

פלאג איך ניטט מיט אזו פיל בעטן אלונד איז איר אום אינגליך צו גיין :

אלי גייאן · וועק סאול בלייבט אליין · אוג גייט אלן איבר דר שטובהין אוג האבר אוג גדאנקין אוג זאגט :(שאול) שאול, זאגט

ריא ווייבר האבן גזונגן שאול האט גשלאגין אין דיא טויזנטן אבר דוד אוג דיא לעהן טויזנטן מוח האבן זייא גזונגן טעק דיך שאול איין פנים קער זיך צו פר שטעקין · דיא אבוזה בין איך פר פאלט ווען דיא ווייבר מיט זייער גזאנג וואש זייא האבן גזונגן · זונד דר דוד איז נוא איר אוג הויז אריין גקומן · עש איז נאך קיין חודש פר בייא איך האב גמיינט עש ווערט איך בעטר ווערן · פש איז אבר נאך פר קערט געווארן זעק היינט אלי אויך איין מאל נוא זאגין גקומן · ווען דר טולבטר אזעגש דוד נאך איין ליט ווערט בלייבן ווערט ער איין אלך אויך ווערן אוג בלייבט סטול :

שאול הייבט אן אים שגעון נביאות צו זאגן וויא שיין איז איין רויז אויף וועלכר ליט ווען זיא קומט ארויש אונ ווערט אויף, גאטלט דיא בלעטר אבר ווא ווערט דיא רויז מיאוס ווען דר פראסט קומט · אוג איין פראסטי גראז שפראלט ארויש אויף איר אורט אבר היהר ווערט דיא רויז פר שווינדן · עס ווערט אבר אזו איין ליט קומן · אז דאש גראז וואש וואקסט אויף דעם אורט פון דר רויז ווערט אן הייבן נוא בליהן · אוג אלי וואש וועלין כצבין איר פר בייא גיין וועלין זיך זייער (שמחה) זיין אוג וועלן גרויש (תענוג) האבן דר פון · אבר וואש הער איך אזו איין גשרייא דיא פאסר אוג דיא אוסר רוטן דיא קינדר צו זיך · אוג זאגן קומט איר וועלן גיין קוקן דעם דוד דעם זון ישי לאנג איר גיין זיין שטיוב פון זיין פיס קוטן · ווארום ער איז אונזר פאסר אין אונזר קיניג · ער איז איין אלך איבר דיא ישראל ער האט דר שלאגן דעם גרעסטין גבור פון די פלשתים · אוג האט זייא גשלאגין לצתן סויגט :

שאול הייבט נאך מער צו ריידן (שגעון) אוג צו שרייען פאלגט ארחב מיהר ·

גדולת דוד

דוד שטערין פון היזאל אויף דר ערד אוו אויך דיא זון אוג זייא זאגן ארחב פאלין דיא מענשין אוג דיא גאנצי וועלט זאל אונטר גיין · אוג אויך שאול אוג דוד זאל פר טייטן ווערן פון דר וועלט · דיא גאנצי וועלט איז סוין צו גרונד גגאנגן עש ווען מער ניטט דא קיין היזאל אוג קיין ערד · אוג אויך קיין שטערן איז ווען מער ניטט דא נאר אלס איז לער אוג וויסט · **דוד** קומט אוג שפילט אויף דעם פידל · **שאול** זאגט אייסר זיין (סגעון) ·

שאול זאגט ווייטר נאך דעם אז דיא גאנצי וועלט איז טון פר קערט גוואורן האט מן דיך דוד ווידר צו מיר גוואורפן · נאט זיין שפיז אוג וויל דוד שטעכין אוג זאגט צו דוד שטארב דיא טולבטר שטארב נאך דיין טוט · שטארב צו ווייא אמאל דאש זאל זיין דיא פעלטי נקמה פון שאול ·

דוד פר שטעקט זיך לבייא אמאל פר אימט אוג גייט אוועק · אוג שאול פאלגט (חלשות) אויף דר ספול אוג אבנר קומט אוג בעמגט צו שאול ·

שאול זאגט בישטו עש אבנר · איך האב גרוס שמחה פון דיין קומן איך ווייס אז דיא ביסט איין הייבט מאן ·

אבנר ענטפרט צו שאול ווען איך שאלט נאר בייא איך גזעצן איין גוואיניר אוג ניטט קיין הייבט מאן · וואלט איר ראך ליבר גזעצן ווען נאר בייא איך שאול צו זיין · איידר ערגיסן פארדרט איין הייבט מאן צו זיין ·

שאול זאגט זאג מיר וואש דענקסט דיין הארץ אבנר פון דעם יונג דוד פון בית לחם :

אבנר זאגט וואש איפליבר אמנה זאגט ווען פר דוד זעהט · גאט האט נייער ליב דיא ישראל אוג וויל אז איר זאלט איבר זייא מלך זיין · וויא גאט האט געזעהן אז אימרה הייבט ליט זעגן פון אוט גוואורן · אוג דיינה כוחות זעק גמיינערט גוואורן · האט ער איך פון וויסן צו נשיקט איין מאן וועלכר אזו איין גרוסר העלד איזט אוג פר שטייט צו שטרייטן :

שאול זאגט נייג דיינה אוהרין אבנר אוג הער דיא רייד פון דיין מלך איך האב דיך גפונן רעכט פערטיג איין מיינה אויגן אזו שאל איך דיר איין גאנן הארץ (מגלה) זיין : **אבנר** ענטפרט נוא שאול איך האב גרויש ליבט תאיד איין לבן (מלכות) רייד נוא הערין · אוג איימרה בהאלטין אויט צו ווערן בין איך פון אייביג אן גבריים : **שאול** זאגט איך וויל דיר אילונד גאר ניטט בהאלטין פאר איך וויל דיא זאלסט איר איין עלה געבן : **אבנר** ענטפרט גאט זאל איר איין גוטה עלה אן זין הערין טיקן · אז איך זאל דעם קיניג איין גוטה עלה קענן געבן :

שאול זאגט דוד דר זון פון ישי האט בייא איר גרוס חן איין מיינה אויגן אייני יונגי טאכטר מיכל וויל איך אים צו איין ווייב געבן :

אבנר זאגט דאש האט גאט הין דייני גידאנקן אריין גשיקט ווארן קיין בעטריר מאן איז ניט דא אין דר וועלט · וויא מיין אוג וויא גוט ווערט דיין הויז זיין :

שאול זאגט אבנר גייא גשווינד אוג זוך אים אוג רוף אלי אהער איין פאסר קיט אוג דיין טאכטר נר זאל אויך קומן מיט זייא נוא גיין :

אבנר זאגט אין אין רגע וועט זאס דאס זיין ביים איך איין ליבר
אוך **שאול** זאגט צו זיך אליין אבנר האט מיר געזאגט דאס גאט האט מיר דאס אין די גרעסקן הערין גשיקט · ער האט גוט געטאן · הלוואי אים דר עלה זאלן אלי מיני מחשבות דר פילם ווערן · איך וויל אים מיין מחבר געבן אוג וועל אים נאך צו אין הייבט מאן מאכן · איך מר וועט דאן אים דיא פלשתים מחמת המלחמה דארט האט ער גוויש זיין לעבן ענדיגן · אוג

קיש זאגט דר איבערשטער זאל דיך זעגנען אז איך זאגט אז די פרייהייט דיך מיין זון פרייא איך איך אויך : איין ברודער זין האט געזאגט אים דר זאך וואס די וועלט געבן דיין מחבר צו דוד פר איין וויב אים דעם בישט דיא האט געשיקט פון אלי אוליק פון דר וועלט דאס איז איין גוטר ליבן אז דיא בישט נישט בעל גאוה גוואהרן אים דר קרון וואס אצונד האט דיר גיגעבן · דיא כוונה דאס ניט פון הארדריקייט וועגן וויל דיא בישט אים אייל בירט גזאלבט גיוואהרן : נאר פון דעסט וועגן אז דיין גליקליך זיין אונזר דיין (תפלה) דאס הייסט אונזר דיין גוואלטיקייט דיא האט פייער מתנות אוג סוגבים · דיא מענש נישט גיוואלט דיך אתחתן זיין אים איין אוך אזו איזא דיא בישט · נאר דיא תמיד דיר אוג גקליבן איין גבור דאס הייסט איין העלד : קיום איצטער דוא זון פון ישי · דאס איינט מן דוד צו גנעדן אוג אול אויף דיין קרוה : אוג דאנק איין זון : אהרין דיא הלאפט בעם איך גרוס אין גקריגן פון אלי אנדרי בחורים האט ער דיך אויס דר וועלט אז ער זאל דיך געבן זיין מחבר דיא טייני איבל דיר פר איין וויב אין דיא רעכט פרמיגה :
שאול זאגט עס איז אחר איין זון דוד איין מחבר איבל זאל דיין וויב זיין :

דוד פאלט אויף זייני קניה : **דוד** זאגט אויף דיא קניה נאך שטיין איז טיין צו אזו אין אוך וויא איר זאגט · אבר ווינש איך בין גיקומן אין איצטער אויז הערין העכר קיניג מחמת איך שטייא אויף מייני פיס בוקט זיך אין ליב אוג אין אחר פר איך :

עשׂ שטייט נאך אויף זיינה קניה אוג זאגט צו דיא איבריגי מענשן וואס זעק גיזעגן ביים אוך : ווייל דען דאס איין קליינקייט : זאל זיך אתחתן זיין מיט איין אוך איך בין איין העדיר אחן · איין אונזר דיא מלך : דאס איז זייער פיל פר איר איין המר אוג קיניג עס איז פון זייער פיל פר איר וואן איר האט נאר גוואלט מיט איר זיך אתחתן זיין אוג איך זאל זיין דעם קיניגס אתן · אבר איך זאל איך דר חאות אתחתן זיין מיט דעם אוך : פר דר גאנצר וועלט דאס שיקט זיך נישט · איין פאסטיך וואס פאסט שאר פון יוגנט אויף זאל זיך מיט איין בת מלך אתחתן זיין

זין :

שאול זאגט עס איז אבר קיין אנדרער נישט דא וויא די דוד אוג נאר דיך האב איך אויס דר וועלט פר איין מחבר : ווען דיא וועסט נאר אים דיא פלשתים מלחמה האלטן איז גיוויס עגל איך דיר אלס געבן כל הכבוד אוג נאר איין גנאד :

דוד ענטפרט וואן דאס איז אין דיא אויגן פון דעם קיניג רעכט פארשיג ווען איר האר זיין בייהאגער דאס וועל איך טון אויף וועגן צו רידן דר נאס מחמת קייטס אלי זאגיט זאל איך איין קיניג באגעגנט · דר נאס וואס שפייזט איך פון יוגנט אן זאל איך בעגעגנט :

דוד קישט שאול זיין הענט אוג שטיט אויף :

יונתן זאגט עס זאל לעבן דר זון ישי פון בית לחם דעם אוך זיין אידרם : **אליף** זאגן נאר איבל שווייגט :

עשׂ זאל לעבן דר זון פון ישי פון בית לחם דעם אוך זיין אידרם :
יונתן זאגט קום מאכער איין ליבה שוועסטר איבל אוג גיב דיין האנד דיין מאן וואס אונזר פאטר דר אוך וויל אין זיין כבוד דר מייסט דיין מחר :

יונתן פירט איבל צו דוד אוג דוד פאלט אויף איר האנט אוג קישט זיא ניט אחין אוג אצער אוג נעמט קיט דוד אוג איבל זיין אייניקל :
קיש זאגט אויף איין עלטר המשל איר נאס גוויין אז איין אייניקל זאל איך זעהן אונזר דייני הענט די שטארקר הגלד :
קיש לייגט זייני הענט אויף בידי קעפ אין האלט שפיל :
קיש זאגט אייני מרגן נידרט אונזר אוג איר וועט אין זיסקייט צו איין ליב אהבן : גאט דוא זאלסט זיא פון דייני המיט בענטשן : אייערי קינדר זאלן אויך אזעלכי צדיקים זיין וויא איר זענט אייער גאן זאל אויך אייבג בלייבן : עס זאל אין לייבן אין אייער רעכט הארטיקייט זיין :

אליף גיין אוועק אוג דואג האדומי קומט פון אין אנדרי זייט אוג זעהט זיא נאך אוג פר וואונדרט זיך :
דואג זאגט צו זיך אליין : **דואג** זאגט אזו איין זאך איז נישט גהערט גווארן אין לאנג זינט דוד וועלט שטיין אין פאסטיך זאל קומן לום אוך אוג הויך אריין אוג דר צו נאך זאל עס דער אוך זיין מחבר צו איין וויב גנבן : אוג נאך דר צו דיא איבל דיא שענסטי אונזר אלי ווייבר : שאול וועסט דען מיט דעם דיין שיינם יודר פלאגן :

שאול אוג דואג : **דואג** זאגט גאט איז אים דיר אדומי קיניג דייני מיינר זאגן סוף אין דר נדר מאכן אוג גאט זאל דיא אבר פילגן :
שאול זאגט דאס מאס בישט גווען איין פר האפקיר

תאשקים לום אלך זאג איר איין ליבר דואג איז נאך דאס הארץ פון דיין אלך חזו ליסטיג ווים עס איז גוועזן · אין לייט אז דוד ביטס גקומען צו מיר איך צו ביית דיין :

דואג ענטפערט איך האב פארלאס פר איין קיניג דס צו זאגן :

שאול זאגט פרעגט דיך ניט דואג זאג ארויס דיא פר בארגני זאגן אויס דיין הארץ :

דואג זאגט עס עדדערט איך דיא פר מנדריג וואס אין הויז פון אלך איז געזעצן נאך וועגן דס דעמן אלך גמפלם וועל איך שווייגן לאז אזו זיין נאך אוף דעם מיט איר איין הארץ וויא וועגן איך זעה איין אלך זיין פנים איז פר ענדרס אונ דיא פונקטים איז אוועק גגאנגן :

שאול זאגט שווייג אונ האבר אויף צו רידן : איך זעה דוא נידיש אזן עפל דוא זאלסט ווייסן אז דוד איז איין בן מות דאס הייסט ער מוז שטארבן · איך דיר אייני פאר בארגן בייפי פון איינים הארצן אלטן זאגן : וועל ניסט רואן ביז איך וועל אים דעם טוס געבן :

דואג זאגט וועגן די פיינט האסט איר אזו גרוס נאך וואס האסטו דיין טאכטר איר גגעבן פר איין וויב נאך וואס דר הייבט איר אים אזו :

שאול זאגט איך גיב איר פון דעסט ועגן איין טאכטר זיא זאל צו איר אין כעז זיין :

יונתן קומט אונ רואג ניט שטיל אהעק : **יונתן** זאגט איך בעט דיך איין טאכטר פר גיב איר וואס איך וועל דיך פרעגן פר וואס ביסטו אזו גשאינר אוועק געגאנגן : אונ פון דעם גאנצן עולם ביסטו אוועק גלאפן האסטו דען חרטה וואס דוד איז דיין איידעם געווארן ·

שאול זאגט חרטה אודר ניסט חרטה ער איז איין בן מות די זאלסט ויסן יונתן אז דוד איז איין בן מות ·

יונתן זאגט וועג זאל שטערבן דוד זאל שטארבן דוד דיין איידעם · אזוי וויא גשריבן איין טאכטר · זאל דס דיין אויג רידן · איר טאכטר האבן אייני אומרין טויטס גהערט · האסטו דען פר געסן וויא ער האט גלית הפלשתי גהרגת · האסט דעלויס וואל געזען אונ האסט דיך גיפרייט וואס רעדסטו איז דען אין איין רגע אויס אזו איין גרויסי ליבשאפט צו איין פיינט שאפט גווארן ·

שאול זאגט דיא יונתן דוא האסט דיך אזו גוט געמערקט וויא איך דעם טיר וואס דיא אייבר האבן געזינגן · **ראש** איז פייטש שאול האט גשלאגן אין טויזנט אבר דוד אין דיא צעהן טויזנט זאל ער דען ניסט שטארבן דוד פון בית לחם ·

יונתן זאגט פר דעם זאל דוד שטארבן האט הער איך דא אייבר דיא נארשי אייבר זאל דוד שטערבן דוא זאלסט ווייסן שוין פאטר

[illegible] איך ווייס דוד זיין הארץ איז וויא דאס וויכטיגסטי ער איז נאך פון איין [illegible] נאך ניסט ער איז שוין גווארן איין איידעם פון אלך : פר איז נאך וויא פר איז גוועזן איין פאסטוך · עס זאל פר טטפרט וועגן דיא מחשבה [illegible] רעט דיך אן אז דוד זאל שטארבן דר פרומר דוד זאל ניסט שטארבן פאס ער איז גאנץ רעכט פארטיג :

שאול זאגט אוי איין זון הבן דיא וואלסט איין בייסר הארץ גווייסט וואלסטו גוויסט פאס [illegible] איך אונ אים דעם דוד זאל טון אזו זיין איך דיא יונתן זאגסט :

יונתן דר זון פאטר זאגט איך טומר דיר בייא איין קאפ איין פאטר אז דוד איז דיר וייטר גוט אונ גטרייא אונ אלי זייני מעשים זענען דיר לכבוד אונ לטובה :

שאול זאגט גייא איין ליב קינד שיק דוד תיכף צו מיר אונ דר נאך וועל איך אים אויף דר סעודה קומען :

יונתן גייט אוועק אונ שאול בלייבט אליין ·

שאול זאגט איין זון האט איך גדאכט איך זאל ניסט פר ניצן אוס [illegible] בלוט אונ דר נאך איז אוף פון מיר אוועק גיגאנגן אבר [illegible] זיין הארץ איז ניסט רואן ביז ער זאל שטארבן אודר ער זאל מיר אוף אייביג אויס דיא אויגן ארויס גייען :

שאול זאגט ביסטו דר זון פון ישי וויא ביסטו אונ דוד · ביז אהער גיוועזן : **דוד** ענטפערט איין גוטע בשורה האב איך איין אנדרין קיניג גבראכט וואלן אויך נאך דעם טוט פון דעם [illegible] גלית האבן וויא דיא ערלים אן גהובן מלחמה צו האלטן מיט דיין פאלק : אונ האב איך איין לעבן איין ניסטעלט אונ האב זיא איין גרוסן שלאק גיגעבן ·

שאול אונ אונטר דעם בארג גלבוע איז וייטר פיל ניפאלן : [illegible] ווערט ווידר [illegible] אונ זאגט נביאות :

שאול זאגט אונטר דעם בארג גלבוע זאגן פאלן פיל דר פלשתי קערפער איין גרויסה מכה האט דוד אן דיא פלשתים געשלאגן [illegible] פון דר אלך זאלן אין איין שלאס ליגן אונ דוד זאל דיא מלוכה אוועק נעמען :

שאול זינגט שאול האט גישלאגן דיא טויזנטן דיא טויזנטן האט דר שלאגן דר קיניג אבר דוד האט צו צעהן טויזנטן גשלאגן :

דוד הייבט אן צו שפילן אויף דעם פידל שאול נעמט זיין שפיז אונ שטעלט אים נאך אונ דוד לויפט אויף דר גאס [illegible] שאול לויפט אים נאך ביז :

ראש [illegible] (נוית בר מה) וואס שמואל הנביא איז גיוועזן :

שמואל איס דיא חברה נביאים זאגן נביאות אונ אלי זייען אן גקלייד

דיר אורים זיין . אונ איין פאסר וויל דיר ביים סוף דוא וואלסט דיך פר
שלאסן אין פעלד בייא דעם שטיין וואס הייסט **האזל** דען איין פאסר
אונט זעצן דוא ביסט ניסט דא אונ ער נעמט ד' ז' אויף דיר פרעגן
וועל איך זעהן אבער פר נעמט אויף דיר דירן : נאך איך וועל אים דיר א
אין שיין שאסן איך וועל אין פעלד צו דיר גיין אונ וועל שיסן אים פאין
אונ איין קליינס יונג הבן איך איר אים נעמן וועל איך זאגן צוא דעם יונג
גייא דיא פיין אונ ניבן דיר . אזו וואלסטו ווייסן אז עס איז צו דיר שלום
אבר ווען איך וועל זאגן דיא פייל זענן הייבר אזו וואלסטו וויסן אז איין פאסר
וויל דיר שלעכטס טוהן :

דוד זאגט איין ליבר ברודר אונ איין ליבר פריינט איך וועל אזו טוהן ווי
דוא זאגסט **דוד** שווערט אויף יונתן זיין האלז :

יונתן זאגט דר גוטר אתן דוד וועל גיסיים ווערן פון דעם
קינד זיין זאגט אבר דו ביסט גרעכט ברודר איין פאסר וויל דו וואלסט
שטארבן . שטונד נאך אין איינר אויערן . אבר ניין דוד וועל ניסט שטארבן
בוינג אונ שוינס מאל שוינס וועלן שטארבן אונ דוד וועל בלייבן ווייא שלעכט
איז צו דר חבלה אזו גוטי לייט שטארבן אונ ווידר אזוי אזוי דיא אצלם וואן
שוינס מאל שוינס רשעים לעבן . ניין דוד וועל ניסט שטארבן אלסטו איך
בין דיין זון אונ בין שולדיג איין פאסר לאז לאז הערן אבר אזן ער אום רעכט
פר זאגט ווען איך דען אים צו הערן אונ נאך ניסט נאך ניסט גיחייסן
אזו איין מלוכה וועל דיא אנדרי שטערן . מלוכה פון אינגסן ווערן פר פארטרט
אבר לרקה אונ יושר ניס לאז ווערן פר שטעלט דוד וועל לעבן אונ יונתן וועל איך
אים מיתה זיין . אירב קומט אן :

יונתן זאגט איין ליבה שוועסטר וואס איז דאס וואס דוא ביסט אזו
גשווינד גקומען :

מרב זאגט איך זיך טוין דיך אין גאנצן טאג וואו אונזר פאטר וויל
אז דוא זאלסט צו אים צו מיטאג מאל קומען :

יונתן זאגט גייא איך קום תיכף צו גיין :

מרב גייט אוועק :

יונתן זאגט צו זיך שטארק דיך אין הארצן אז דיא גרעבסטיקייט זאל ניט
פון דייני אויגן אוועק . דאס אויך פון דעם מלך הארצן איז
גיוועזן אחינועם :

אחינועם זאגט איך וויל דיר ניט פר געבן שאול איין מאן אונזר קיניג
פר וואס בישטו טוין עטליכה מאל אוועק גגאנגען פר דר
היים אונ איך ווייש ניס וואו דוא ביסט גוועזן :

שאול זאגט דאס איז דיא סבה פון אלי ווייבר אז זיא וועלן אלז וויסן
אזו נעמט

אחינועם זאגט נייע קיין זאך וויל איך ניט וויסן אבר איך וויל איך יוא
וויסן : (שאול) זאגט איין ליב ווייב דיא [illegible] דש וויסן
דעם עסין :

קיש זאגט דיא פלשתים טוין נאך [illegible] דיא דוד האט
גשלאגן : הערן זייא דאך ניט אויף [illegible] דיא גרעבילן

שאול זאגט צו יונתן וואו איז [illegible] וואס איז ער
אויה צו האלטן : ניט גקומען צו דעם עסין

יונתן זאגט דוד האט איך געבעטן געלטן איך זאל אים לאזן קיין בית
לחם וואררום זיין משפחה מאכט הייבט אין סעודה אבר דעם איז
ער טוין לוייא שבנ בייא דעם עסין ניט גוועזן

שאול שפייט אויף אים גריג לארן : (שאול) זאגט צו יונתן דוא ביסט
אזו איין מורד וואו דיין מוטר . דיין מוטר [illegible] ניט צו
[illegible] טוין דיין בייז הארץ אונ דייני שלעכטי גדאנקן דוא וואלסט וויסן אז דיא
שאול פון דר מלוכה נעמט ניט צו איר אונ ניט צו דיר זיין [illegible] וואלסטו אים
אהער ברענגן וואררום ער איז שולדיג דעם טויט :

יונתן קריגט אים דיא ליין אונ יונתן זאגט פר וואס זאל דוד שטארבן וואס
האט ער דיר גטוהן : (שאול) זאגט דוא וואלסט [illegible] פרעגן ווען
איך הייש דוא בן מורד ומורה דוא זאלסט איך [illegible] :

שאול ווארפט נאך יונתן זיין שפיז אונ יונתן [illegible] : (שאול)
זאגט אלי דיא אינגסטן זאלן שטארבן דיא וואס [illegible] דעם וואס
איך האב פיינד אונ טראגט אים זיין שפיז פון שארש אונ [illegible] . אונ
אבנר האט אים גהאלטן בייא דר האנד . אלי וואס זעהן אין [illegible] פרייטן
גאט שטארקר אונ אלמעכטיגר וואס איז דעם קיין [illegible] :

אבנר זאגט זייא טוין ניט בייז שאול . לאז אוועקן דיין צארן : אזוי
זאגט איך לעב האב איך ניט גדענקט אז איך [illegible] איין האנד
דיך אן גרייפן . אבר אלונר זאל איך שטארבן ווארום [illegible] דר
טויט וויא אזו צו לעבן . אונ דיא לרות צו זעהן . דיא [illegible] צו גריגד
זיין אונ דר לדיק זאל לעבן . דיא גאלי שטאט גבעה [illegible] אזו
אין אים אומת וויא דוד איז אמת זיין . איז [illegible] אונ טיר
האסטו דעם בעטן פון דייני קינדר אמת גוועזן . [illegible] אזו טוהן
וואס ווערט זיין אים דיין טויט . אונ איר זאגט וויסן [illegible] שאול האבן
דעם דוד זייער ליב אזו זאלסטו וויסן אז זיין טויט [illegible]
ווען דו ווילסט איך פר דיין הייבט מאן האבן זאלסטו [illegible] גדאנקן
אוועק ווארפן אונד איך וועל פון דיר אויף אייביג אוועק גיין [illegible]
גזאגט איז דר צארן פון שאול שטיל גווארן :

שאול זאגט צו קיש איין ליבר פאטר פר וואס [illegible] איך פר
לאזט : (קיש) האלט אים אונ זאגט איין ליבר [illegible] ליב קינד :
(שאול) זאגט איין ליב ווייב פר וואס [illegible] וויסן :

אחינועם זאגט צו [illegible] איז דיא [illegible] צו דר מלכה
קום אלונר איין ליבר [illegible] :

 טרה

שׂדה אַיין פעלד : (דוד) קומט אַהער פון אונטער דיא ביימער
איין קליינעס פייגעל איין דער האַנט . אונ גייט אונ שפּילט זינגט
אַכטונג ווייל איך דיר זינגען דיא גרעסער נאַמען אים דעם פייגעל ווייל איין דיך
וואַלט פאַר דיר איין האַרץ פאַר גיסען הלואי זאָל איין פייגעל פראַייערן וואָרום
נאָכן איר נאָך אַמאָל האָט איך פאַר טריבן אז איך זאָל ניט קענען
איך לויב דיך דיא וועלט איז זייער גרויס דיא נאַטור גיאַכטעט דיא
לבנה אונ אַלע שטערן גייען נאָך דיין באַפעל :

דוד שפּילט ווייטער אויף דעם פייגעל אונ זאָגט פאַר וואָס איין האַרץ
אויף דיין ברכה אתוכח : זינגט אייני ספּרונג פון איין פייגעל
גאָט האָט דאָס אַלץ גימאַכט אונ ער ווייס אז עס איז דעכט

יונתן קומט אים זיין באַדינטען : (דוד) באַהאַלט זיך אונטער איין בוים
(יונתן) אונ דער יונג . (יונתן) זאָגט איין דעם טאָג
איך איין בויגן שפּאַנען אונ די זאַלסט גוט אויף דיא מאַלין האַלטונג געבן
דר באַדינער איך וויל אַזו טון איין העצר .

דער באַדינער גייט אַזו ווייט אוועק ווי ווייט אַן פייל איס איין בויגן
יונתן שיסט אים די פייל אונ דר באַדינער גייט אהין אונ האָט דין
פייל אויף צו קלויבן :

יונתן זאָגט וואָס זאָלסטו די פייל זעהן ווייטער פאַר דיר ברענג זיא
אהער . דר באַדינער ברענגט די פייל צו יונתן אונ יונתן זאָגט
דעם באַדינטען גייא איין שטאָט אַריין אונ איך וועל שוין נאָך קומען

דער באַדינער גייט אוועק דוד קומט פון זיין באַהעלטעניש אַהער אונ קושט
זיך אונ וויינען זייער : (יונתן) זאָגט איין ברודר . דיא ביינער
גרעסט עס ברענט נאָך איין פּאַטער זיין לאַנגן ווי איין פייער דר שׂונא
פון איס ניסט אוועק גיאַכטען דיא אייזן אוועק גאָט זאָל דיר העלפן
ווייל אויך אים דיר גיין אונ אים דיר שטאַרבן : (דוד) קוסט איהם אונ וויינט
(דוד) זאָגט אַבן גאָט ווייס איך העלפן אז איך וועל דיא לרוח פּטור ...
וועל איך דיין ליבשאַפט גידענקען . איין ברודר גייא צו ריק איין דיין פּאַלאַץ
אַריין אונ גייא ניסט אים איר . ווען גאָט וועט וועלן וועט ער איר נאָך
ווייזן :

יונתן זאָגט גאָט זאָל אַרויס פון דעם היכל . אונ זאָל אונזרי הערצער
איך בעט דיך נעם אַרויס פון אונזר ליב דאָס טרויעריקייט :

יונתן קושט דוד אונ גייט אוועק . אונ דוד פאַר וואונדערט זיך אונ קוקט
יונתן נאָך אונ זאָגט אַלי מענשן פון דר וועלט ווערט איר זעהן

דיש פעלד פון מערת עדולם . (דוד) קומט אים דעם פייגעל אויף זיין
אַקסיל אויף דר זייט זייט ער איין דר שווערד פון גלית וואָס ער האָט
דיא שווערד גינומען פון אחימלך הכהן . אונ גייט אונ זעצט זיך אַנידער אויף איין
קליין בערגיל : (דוד) זאָגט יונתן אוי יונתן . ווי טייער ביסטו ביי מיר . דיין
ליבסטע קינדער וואָס דיין גלייכן איז איין דר גאַנצער וועלט ניטא פאַר האַנדן . איין
ליבשאַפט וואָס איך האָב דיך ליב . איז גרעסער פון דר פריינדשאַפט וואָס דיין
פּאַטער שאול האָט איך פיינד . וואָס איז דען נאָך זיין פיינטשאַפט אונ זיין קנאה
קעגן דר ליבשאַפט וואָס איך האָב דיך ליב גאָט די ביסט גרעסער איך וויל ניטס דיין
שטאַרט

אום איד שטערבן וואָרום וואָס דיא טויטע ווייסט אז עס איז אַלץ דעכט
איך וואַלט גיקאָנט זעהן אַלץ וואָס וועט זיך טואָן אונ אַן סוף אַזוי ווי
גימעט אונ איין רגע די גאַנצי וועלט אים אַלי זאַכין וואָס איין דר וועלט איז
איך גיוויסט פאַר וואָס דאָס איז אַזו אונ ווען פאַר שטאַרבן דעם סוד פאַר וואָס
אַזו זיין . איך פאַר וואונדער מיך אויף דיא זאַכין וואָס דיא נאַטור גיאַכטעט
גרויס הפּלאה . דאָס אויף גיין פון דר זון אונ אַלי גלגלים האָט דיין חכמה
גימאַכט . אונ דורך דיין באַפעל טון זיא אַלץ . זייא שפּילן דיא שטאַרקי בערג
דאָס פייער פלאַמט ביז איין דעם היכל איין דיא גלגלים גיין זיינס אַבן האָט
באַשאַפן . אונ פאַר ענדערן ניט . ייעד באַפעל ווי דיא נאַטור זייא באַפוילן .
דורך דיין אויג בין איך באַשאַפן גיוואָרן . אונ דורך דיין אויג וועל איך אוועק
פון דר וועלט אונ דורך דיין אויג וועל איך לעבן אייביג דאָס הייסט נאָך
דעם טויט וועל איך לעבן אונ גן עדן . איך וועל זיין אויף יענער וועלט וואָרום
יענע וועלט האָט גאָר קיין צאָל . איך וועל אַזו גיין פון דר וועלט אויף יענער וועלט
וואָס דיא נאַטור גיאַכטעט . עס איז אמת נאָך וואָס זאָל איך זיין וואָרום ווידר
שפּעטער ווען איך גייא אַרום פאַר מרה . ווען עס וועט איר גוט גיגאַנגען וועט
איך פאַר געסין אז דר פּויער וואָס אַרבייט אין איז אויך איין מענטש ווי איך
ער איז באַשער פון איר וואָרום ער זעהט גאָט ניסים פון דעם בלעטיל אונ
פון דעם גרעזיל . זייא האָבן פיל נחת אונ נאָר ער האָט מנוחה . (ישי) אונ זיין
ווייב די עלטערין פון דוד קומען צו גיין אונ דוד מאַכט אויף זייער הענט .

דוד זאָגט וואָס זעהן אייני אויגן מיינע ליבע עלטערין . (ישי) זאָגט
איך פרייא מיך זייער וואָס איך זעה דיך איין זון אוי איך וויל פון דיר
אַלץ גערין שטאַרבן .

דיא מוטער פון דוד זאָגט איך דאַנק שוינס אַלץ צו גאָט וואָס האָט אונז
גילאָזט לעבן אונ דיך דוד צו זעהן גיזונד איין זון אונ ווייניג .
דוד זאָגט איין ליבה מוטער פאַר וואָס וויינסטו איך בעט דיך זאָג איר דיא
זעהסטו דיין זון דוד אונ פרייסט דיך ניסט אים איך .
דוד זיין מוטער זאָגט אוי דוד ווען איך האָב דיך אים אייני בריסט
גיזייגט אונ ווען איך האָב דיך אויף אייני הענט אַרום גיטראָגן
האָב איך איך גיפרייט ווען איך האָב דיין שיינהייט גיזעהן האָב איך אַלבים אויס
גימאַכט דיין קול איז איר גיווען גלייך ווי דיא מאָרגען שטערן זינגן אַבר עס
איז גיווען . אַבר הלואי טוין ניט מעהר אונ ווייסט זיך אַז איר פרעגן .
(ישי) וואָס איז אַזו גישטאַנען ווי זיין ווייב דעם אים איין ביטער האַרץ .
(ישי) זאָגט אַבר היינט איז שוין אַלץ פאַר לאָרין גיגאַנגען עס איז שוין אַלץ
אוועק . איך קאָן איך ניט מער אויף האַלטין פון גיוויין אונ איין האַרץ טוט
איר זייער ווייא איך בעט דיך זאָג איר אים וואָס האַסטו פאַר שולדיגט וואָס
פאַר וויל דיר דעם קעניג אַרום נעמען אונ פאַר וואָס גייסטו אַזו פאַר ערגט אַרום
איז האַסטו אַלגר גיטאָן וואָס האַסטו טויט גיווען . (דוד) שטעלט זיך
צווישן דעם פאָטער אונ דיא מוטער אונ נעמט זייערע הענט . (דוד) זאָגט
ליבע עלטערן מיינע דעמאָלט פאַרשיקט עלטערן . (ישי) זיין ווייב . (ישי) זיין
ווייב זאָגט זאָלסט ווייסן דיא לייט פון (בית לחם) רעדן פון דיר זייער שלעכטס
איך אַליין האָב דאָס גיהערט זייא זאָגן מען לאָזט דוד נאָך איל פאַר האָט ניט גיזען
מאָל

אזו וויל אונ ישי איבר טראגן איר דיא רייד אונ זאגט ·

ישי זאגט וויל ער האט זיך בהאלטן אים דיא בני אוליק ; וויל איך דר שאלט איך דיא רייד הערין אונ זאגט דוד ·

דוד זאגט איין ליבה עלטרין שווייגט · אונ הייסט הארץ זאל איך דאך אונ איר זאלט וויסן אז גאט וועשט איטורה פר באגני זאגן · אז איז אייער זון גווים פון שלעכטן פריא אונ בין זינר ריין · דיא שבע פון אפכטן איז ווען זיא זעהן איין קליינע זאך אמאל זייא דר אויש זייער גרוש · ווען דר מלך זאל גזינד זיין אזו ווא פריר · ווען איך גיזאגט אחאות קינה האט מען איך גיאסרת בייא דעם מלך · אבר מען וויסט דיך אז ער איז אטונג אונ דיא ווייבר וואט האבן גיזאגן האבין דאש פייאר אונטר גילונדן · אויך בכם איך איין ליבה עלטרין הערט אויף צו זארגין · דר גאט וואש האט איך געשפייזט פון יוגנט אן ווען איך בין בייא דיא שאף גשטאנן האט ער מיר כח געגעבן זאל הרגנן איין בער אונ איין לייב אונ איך דעם (גלית הפלשתי) צו הארגנין דר גאט וועט מיר העלפן אונ (שמואל הנביא) האט מיר אויך גוטן צו געשפראכן אזונר מיינה ליבי עלטרין גייט ניט אהיים כדי דיא לייט זאלן אויש איך ניט ספעטן · איך וועל בעטן דעם מלך פון אוהב ער האט מיך ליב אז מען זאל זיך בייא אים אויף האלטין ביז מיר וועלן וויסן וואש עס וועט זיך טואן אונ וואש גאט וועט טואן צו גליק אודר ליט אום גליק · גייט בכן געשווינד צו אים אונ איך קום תיכף נאך

ישי אונ זיין ווייב ווא זייא גיין אפ זאגן זייא · (ישי) אונ זיין ווייב זאגן מיר בעטן דיך זאלשט דיך ניט זוימן אונט נאך צו קומן ·

דוד אליין גייט ארום אין טיפה מחשבות דאש הייסט אין טיפה גדאנקן אונ (גד הנביא) קומט אן ·

דוד זאגט פריד איז צו דיר דיא ערליכר מאנר אין גבענטש איז דיין קומן פר גיב מיר וואש איך וועל דיך פרעגן פון ווא מאכר קומשט דו דא אהער אין אימן · ווען איך זעה אויף דיר גאנטש מיין ·

גד זאגט איך בין צו דיר געשיקט גיוואורן פון גאט אזו האט מיר גאט געזאגט גייא צו דוד דר זון פון ישי פון בית לחם · אונ ווארין אים פר זאל דא איין דעם גיפענקניש ניט זיצן ער זאל גיין צו דבק ווארד

חֶרֶת אזו האט מיר גאט גהייסן זאגן ·

דוד זאגט ווען איך וועט ניט אן דיר גזעהן איין גיטשאלט פון איין מענטש ווען איך גיוויינט אז איך רייד מיט איין מלאך ווארום דיין קול איז אזו ווא איין קול פון איין מלאך איך דאנק דיר דוא נביא איך וועל געשווינד צו מייני עלטרן לויפן זיא זאגן ניט ווייט · דר נאך וועל איך גיין צום וואלד (חרת) אזו ווא דוא האשט מיר בפוילן ·

גד זאגט גייא בשלום גאט איז מיט דיר · (דוד) קישט זייני הענט אונ גייט אוועק · (גד) זאגט צו זיך אליין אונ קוקט אים נאך ·

גד דר נביא ער איז אזוא פיין ווא דר מארגין שטערין דא ישראל קענן זיך צו פרייאן מיט אים ווארים מיר זעהם פון אייער גליק

ער

[111]

[illegible] איין רעכט פערטיגר מאן איין פאטטיך פון בית לחם האט נאם איך נעבן אונ האט איך גבעטן אז ער זאל איין מלך זיין אונ גייט אוועק (דיא שטאט גבעה :

[illegible] מלך זיין ווייב גהארכין שאול אונ דואג האדומי קומן צו גיין

[illegible]עם

דואג זאגט אדוני קיניג עס איז אזו אזוי ווא איך האב דיר גיזאגט איך בין דערציילט אהל גרויד גוועזן אין דר שטאט נב) הייט איך דר כהן שפייז געגעבן אויך דעם וואג עס איז דאש ברוט ניט גוועזן כמו (לחם הקודש) דאש הייסט הייליג ברויט גלית זיין שווערד גייט ער אויף דר זייט אפנטן אים פר ביטרטי העלר לאז אים גשטאנן זייא האבן זיך פון גיין גזאמלט פינף הונדרט אין ער איז איבר זיי דר עולמר דאש האב איך גהערט אונ זאג עס צו איין מלך :

שאול זאגט מלחמה וויל ער הויך האלטן מיט מיר אני ווי גטריבן אן האט איך ארויה גוועזן דאש הייסט אן האט איך בייא כריגן האבר אין זון האבן איך איבר גרעט אז איך זאל דעם שלעכטן מענטש כצאן לאז איר אין הויז הרין אונ איך האב איך גלאזט איבר ריידן נאכן גשווינד האב איך איר לאז גהערט פון מיינע שלעכטע מענטשן ווייא ער איז דוד האב איך צו גהערט אונ פארכט איך פר דעם לאזין פון דעם מלך · דואג גשווינד רוף זייא אני האבר :

[illegible] [illegible] ווא איך תיכף סיחן :

King Lear

דואג בוקט זיך : אונ זאגט דיין בפעל אדוני קיניג וועל איך תיכף סיחן : דואג גייט אוועק :

שאול זאגט לאז זיך הלין ווא איין אמונה אונ זאגט (פטן) שלאגן האט פטן ליידט לאז זיין אין דיא הויך לאזט גשווינד איטליכר פון זיין אורט ארויס בייני חיות זאמלט הייך איין אונ פר לעגט אלן עס זאל הלן וויסט וואדן איין ... עדר זאל איבר קענן דיא מענטשן וואס גייאן אויף איר : ביטעו דען נאך גיסט איר אזו לאנג זייא צו ברענגן דוא וועסט איך נאך ניט צו האבן דאש שטארקי פאלק טרעק זיך פר איין גשרייא אונ צו שטארקי אלים חערין דאש טטארקי פאלק טרעק זיך ... אונ דיא שטעכט נאך אויש איר אונ ווילשט בפעל איך הויך זייא זאגן איך זאגן אונ דיא עס זאל הלן אונטר גיין :

שאול ריך ניסט צו שפאלטין אונ עס זאל הלן אונטר גיין : ... זאגט מארין קענן היינט אונ זאגט זיין שגעון ווייטר אונ קרילט מיט דיא ליין אונ זאגט דיא וועלט אונ וואש איין דר וועלט איז דאש האטטו אלז בשאפן אונ הלוואי איך וועט דאש גקענט לוויזן אייני ליין לאז שטומן דיא שפנבסט הויך הויש מיר דיא הענט איך פר איין מלך גמאכט · זינגט אונ איז אמונה :

שאול זינגט דיא הענט איך גיאמכט פר איין מלך איבר ישראל ווא איין איז דיא קרין אויף דעם קאפ פון איין מלך אויף דעם קאפ פון שאול · דר נביא האט ניט אויף דעם קאפ פון איין פאטטיך · פריר האט ער גיפאסים שמן הייליג קאפ פון איין מלך קאפ אן גיטאן איך דיא קרין אויף דעם קאפ ווען איז דר מלך קומט וועגן דר מלך דוד פון בית לחם פון זיין רעבער האט גייט דר נביא דר נאך דיא הערין פון דעם פאלק דר נאך דאש גאלי פאלק אזו ווא זאגר פון דעם אנר פון דר טטאט ווען ביז דר שטאט בחר לפני זעהן ארוס ביל היל מיט אים ער רואט ווא איין לייב

לייב און ווייא איין [illegible] ווער קאן קענן איך בייא שטיין :

שאול זיצט אויף דר שטול און דענקט קאפ לייגט ער אויף דעם טיש איין
אכט אן גישלאפט (נר אבנר יונתן) און נאך אנדרי קנעכט פון
קומן צו זיין און פון הינטן, גייט רוהיג. שאול הייבט אויף זיין קאפ און האט [illegible]
גיזעהן דיא וואס זענן גיקומן :

שאול זאגט אוי וואס זענן דאס פר [illegible] איך [illegible]
דוד גייט ארוס אים דר קען אויף דעם קאפ איז דען [illegible]
וואס דיא גאט טרעקשט איך בייא טאג. וואס די טרעקשט איך נאך איט [illegible]
און איר ראכט זיך אן אז איך זעה דעם [illegible] ענגעט פר [illegible] זענן [illegible]
גידאנקן פון דעם ענגעט זייא אכן נאך זיין פייער גרעסער. ער דר זעהט [illegible]
וואס זענן אן גיקומן :

שאול זאגט איר [illegible] ענגעט איר [illegible] קייזר האט אויף איר [illegible]
[illegible] אלי האט איר אויף איר [illegible] גמאכט אין האט [illegible]
גיווען און האט איך [illegible] גיוועזן. צו יונתן זאגט ער [illegible] עפעס איין [illegible]
גשטארבן ווען זיא איז גזעסן אויף דר [illegible] שטול [illegible] וועט אן איך אין אין
[illegible] וועלט ביז צום אנדרן עק [illegible] איך האב דיך גיבארין די האסט דעם דוד
אויף גישטעלט דיא האסט דיא מלוכה פון דיין פאטרס הויז גיגנבעט דיא האסט
דאס גיטאן :

שאול [illegible] נעמן זיין ספיז און פאלט [illegible] זיך [illegible] דואג און [illegible]
[illegible] גשווינד און נעמן אים אין זיין האנד [illegible] אלצ וואס זענן
גישטאנן דר [illegible] זיך [illegible] יונתן האט זיך [illegible] דר [illegible] און [illegible] אויף
אין שטול און קאפ אויף דר [illegible] אחינועם און מיכל קומן גשווינד פון דעם
אנדר וואס אן האט דורכט דעם [illegible] ארויין :

אחינועם זאגט אבנר יונתן קומט גשווינד אין צו [illegible] ארויין

מיכל זאגט אוי איין ברודר אונזר פאטר איז אזו וויא
טויט ווייס גיווארן

אבנר זאגט וואס טרייסט איר [illegible] קאנט איר אים נאך ניט דר רוה
[illegible] איז אים אן גיקומן וואלט נאר
[illegible] :

מלכישוע זאגט [illegible] איז אן גיקומן

מלכישוע זאגט איין [illegible] האט איך [illegible]
צו דיר אבנר דיא זאלסט דיך גאר ניט [illegible] און [illegible] צו
קומן צו אים אין [illegible] ברענגט [illegible] אין [illegible] און דיא [illegible]
[illegible] אים די כהנים זאלסט אויף [illegible] :

אבנר זאגט דיא [illegible] פון דיא כהנים וואס [illegible] אליסוע . אליסוע
ענטפערט דיר [illegible] און דעם [illegible] פון איין פאטר [illegible] איך :

מיכל זאגט איין ברודר האסט גיהערט [illegible] צו דיר [illegible]
אליסוע ענטפערט אזו וויא איך [illegible] דיך [illegible] אזו האב איך [illegible]
גיהערט צו אבנר זאגט ער [illegible] נאך דוד וועט ער אויך נאך [illegible] אים אין
גרויסן צרה לאזן :

מיכל זאגט ווען ניט איין [illegible] טרייסט דיך ווארום דיא [illegible] דיך אז
אונזר פאטר [illegible] :

אחינועם זאגט יוא ער [illegible] אבר האט [illegible] פר [illegible] זאל אים
[illegible]

[illegible] פון דר [illegible] ארויס גיים זייא איך [illegible] און איך אויך פון דר [illegible]
איך בין דר [illegible] גיוואכן :

אבנר זאגט [illegible] מלכה . גאט זאל [illegible] וואס אונז זאל [illegible] זיין און
מיכל [illegible] אויך . [illegible] איר ווען [illegible] אים [illegible] אין צו אר ארויין
[illegible] נאך מיכל [illegible] . און יונתן [illegible] נאך אזו וויא
[illegible] אויף דר שטול . (מיכל) גייט צו אים [illegible] [illegible] ביז [illegible] צו אים
(מיכל) זאגט וואס [illegible] זיך אים דיר איין ברודר . און וואס [illegible]
זיך אים אונזר פאטר פר וואס זיצט דיא אזו וויא איין [illegible] :

יונתן זאגט [illegible] איך ניט [illegible] ווען איך [illegible] דיך אן פר [illegible]
דיא נאך [illegible] ווייסטו : (מיכל) זאגט ווען דיא [illegible] איך
פר [illegible] אין דיא [illegible] וואס איך האב [illegible] איך פר [illegible] [illegible]
[illegible] איז וואס איין ברודר יונתן [illegible] נאך און וואס [illegible] נאך
[illegible] דיא [illegible] איך אויף פר [illegible] אונזר פאטר איז [illegible] אזו איין
[illegible] וואס זיא גיים [illegible] און איין [illegible] דוד איז [illegible] און [illegible] אים
[illegible] טרערין און קאן ניט [illegible] רעדן פר [illegible] :

יונתן זאגט [illegible] איך גיוואך : (מיכל) זאגט איין ליבר [illegible] גיים ארוים
פר [illegible] : (יונתן) זאגט [illegible] איך גיוואך [illegible] [illegible]
[illegible] איך [illegible] וויא דיא [illegible] איך [illegible] אים איין [illegible] איך [illegible]
[illegible] איך גיוואך : (מיכל) זאגט זאל איך דען [illegible] אבר [illegible] איין
[illegible] [illegible] דען [illegible] דען קענן גאט [illegible]
[illegible] גוט [illegible] אבר איך בין איך נאך ניט [illegible] גאט זאל
[illegible] ניט [illegible] דיא [illegible] פון [illegible] ברודר דיא [illegible] דיך [illegible]
[illegible] פון איין [illegible] ווען [illegible] פון [illegible] דא אויף דר ערד ארום
[illegible] זייא זיך אויף קענן [illegible] איין ליבר ברודר [illegible] דיינע
[illegible] וויא [illegible] טרערין [illegible] און [illegible] [illegible]
[illegible] אויך [illegible] אז זיא איז נאך [illegible] אן דעם [illegible] :

יונתן שטייט אויף פון דעם טיש און קושט זיין שוועסטר :

יונתן זאגט דאס קומן זאל זיין [illegible] אויף איין [illegible] צו דיר
[illegible] זענן [illegible] [illegible] צו איר [illegible] פון דר [illegible]
[illegible] דיא [illegible] פון איין שוועסטר [illegible] פון [illegible]
[illegible] דען איז [illegible] אז זיא זאל זיין [illegible] ניט דיא איין [illegible] שוועסטר
דוא האסטו איר אויך איין [illegible] [illegible] אזו זאל [illegible]
[illegible] וועט קיין [illegible] ניט [illegible] . איך בין דיר איין [illegible] פר [illegible] פון איר
[illegible] דוא איך פר [illegible] . [illegible] דיא [illegible] פר [illegible] ניט [illegible]
[illegible] ווארום דוא האסט איר [illegible] אז דיא [illegible] אן [illegible] איז [illegible]
[illegible] דיר [illegible] נאר צו [illegible] [illegible] וואס [illegible] דיא [illegible]
[illegible] זיין [illegible] און [illegible] דעם [illegible] איך [illegible] גמאכט :
(מיכל) זאגט וויא [illegible] . דוא [illegible] דיך איין [illegible] טרייסט :

יונתן זאגט [illegible] רוהיגע [illegible] אין דר [illegible] וועל איך [illegible] דיר [illegible]
[illegible]

קענען איך וועל גאָר קיין (מעשׂה עבודה) דאַרפֿן אַז דוד איך וועל אים זיין האַרץ
שטאַרק מאַכן · און זיין האַרץ איז שוין לאַנג שטאַרק · און וועל דיר ...
יראת שמים בריינגען פֿון אים · און דוא ווינטשט עס באַלד ווערן :

יונתן גייט אַוועק און מיכל בלייבט אין דער היים : (מיכל) זאָגט אַז ...
שטיק ערד ווי איך · וועל איך יאָ ריידן פֿאַר דיר גאָט וואָס ...
דאָס העלפֿן · וואָס איר האָט זיך אַלץ געבראַכט אין אים האָט געוואוסט פֿון ...
אַוועק איך בין אין סכנה · פֿיינד שיקט פֿון אים פֿאָטער וואָס ער האָט אין ...
וואָס ערד · נאָר ריין פֿון זינד קאָן איך דאָס דער ליידן · און זאָל קענען דיר ...
ווידער שטעלן · נאָר דאָס איז אויך אין אמונה פֿון גאָט דוא האָסט דאָס שון ...
היין געזעהן אַלץ וואָס ווענט זיך טרעפֿן האָסטו פֿון פֿריער געזעהן אַז ...
גוטן האָסטו איר געטאָן און האָסט איר אַ נשיר דוד פֿאַר אַ מאַן · און האָסט ...
איר גרויסע ניסים געוויזן · פֿאַר געט ריך ניט אַז איך בין נאָר אַ שטיק ערד
פֿון מענטשן גרייכן זאָגן דייני ... וויס נאָר איך ווייס אַז זיי זאָגן ...
דאַנק : (הולכת) זיי גייט אַוועק צו דעם וואַלד הרת · אחימלך הכהן ...
אבישי דער זון צרויה און דיא הייבט נים פֿון דוד :

אחימלך זאָגט אין לעבן ווען איך געשטערקט ומלחמה צו האַלטן פֿאַר
איז אומער הייבט אָן עס זאָל ריך אומר בלוט ווי וואַסער
וואָרום פֿר איז אַז איין מענטש וואָס דער אַנדער איז ניט פֿר האַנגען אין דער
באַלד ווערט · און האָט פֿר אים · נער איז מאָל וואָס ער האָט אַוועק געטריבן
דוד פֿון דעם פּלאַץ און דיא פּלשתים האָב נאָר געהערט דוד זיין נאָמען האָב
זיי געציטערט · ווען מען זאָל זאָגן דוד אין אַ מאָל · און לעבן טויזנט שטאַרקי
העלדן איז אים ניט גלייך געווען : (אבישי) זאָגט דוא האָסט רעכט האַמאָל
אין ליבער פֿריינט זינט איך בין געוואָרן אומער זיין ... בין איך שטאַרק געוואָרן
און וועל מאַכן פֿון אין גרויסע מחנה דאָס הייסט אַ גרויסע הרגה
און וועל אויך גאָר ניט פֿאַרלאָזן פֿאַר זיי · ווען איך דער מאַן ... נאָך אַן
אייך האָבן גוט עס איר שטאַרקייט און קראַפֿט :

אחימלך זאָגט פֿון אַלע אַנדרי מענטשן איז אומר הער אַ נשיר ווען
עס טרעפֿט זיך אַ זאַך זאָרג זיפֿצט ער נאָר אַ רגע
דאָס הייסט אַ ... אויף פֿון מענטשן · און אַ רגע גייט פֿון אים די זאָרג
אַוועק און עס איז גלייך ער האָט גאָר ניט געהאַט קיין זאָרג דען דער בטחון
וואָס ער האָט אין גאָט ב"ה העלפֿט אים אין אַלע שוועריקייטן וואָריק ...
בטחון לאָזט אים ניט אין טרויעריקייט זיין · עס מאַכט אים אַז ער האָט
אין דעם מנוחה · געדענקסטו אין ברודר אַז פֿר עטליכי טאָג איז ער זייער
טרויעריק געווען איבער זייני פֿאָטער און מוטער ווען זיי זענען צו אים געקומען
זיין פּנים איז געווען טרויעריג און זייני אויגן זענען געווען פֿול מיט טרערן
אָבער עס איז גאָר געשווינד אַוועק · און האָט פֿון מיט און גרעט זייער ניט
גלייך ער האָט גאָר קיין שום נפֿש געהאַט : (אבישי) זאָגט דאָס איז
אין לייכן · אַז ער איז אין בעל בטחון אין גאָט ברוך הוא איך האָב געזעהן
פֿון אים זאָגן וואָס איז דען מענטש וואָס מען זאָל זיך פֿאַר אים פֿאַרלאָזן און
וואָס איז דען דיא שׂמחה און וואָס איז דען דיא טרויעריקייט · וואָס עס
איז אויף דער ערד · דיא פֿרייד און טרויעריקייט איז גאָר ניט · איך קאָן
אין

אין האַרצן קיין נחת רוח ניט געפֿינען נאָר ווען איך אין הערצן זעה אַז עס
פֿון שלעכטן ריין און אין האַרצן וויל זיך פֿר גאָט פֿאַרלאָזן און עס וויל
די אַנדרי מענטשן אויך לויבן · אָבער ווען איך זעה אַז דאָס איז ניט אַזוי בין איך
זייער ביזער זאָרגט און ווינטש איך בעסער דעם טויט :

אחימלך זאָגט זעה נאָר אַיין פֿרייענד · דוד קומט און פֿירט מיט זיך
איין יונג · אָבער ניט פֿון אונז · און ער ווייזט זיך אַז ריח
... פֿון לייטן די אויגן : **אבישי** זאָגט אַלוּמי האַלט ער ריא נאָגן
... היינט קומען איר גיין אין דער מלחמה הריין איי ער קומט אַן :

אחימלך זאָגט גאָט זאָל אים פֿון אַלעם שלעכטן בשערמען :
(דוד) און אביתר :

דוד זאָגט צו אביתר דו האָסט אין האַרצן צו ברענגען שאול האָט ריין בלוט
פֿון צדיקים פֿר גאָסן · שטאַרק דיך אביתר און זעה איך אַן אָבער
איך איז דאָס געשעהן · אָבער אַזוי ווי דער ווינד · ווען ער צו ברעכט אַ וואַלד אַיין
בוים דערקענט דער ווינד בוואָי ניט דער אָן און דער בוים פֿאַלט אויף אַיין מענטש
און האַרגעט דעם מענטשן אַזוי האָב איך ניט געדענקט ווען איך בין געוועזן בייא
אַיין פֿאָטער און האָב בייא אים שפּייז גנומען · אַז איך זאָל מיט דעם דיין פֿאָטער
אומזיסט · אָבער דער דואג האדומי דער רשע און דער שלעכטער מענטש האָט דאָס
אַלץ גמאַכט · אָבער זאָלסט ווייסן אַיין ליבס קינד אַז דאָס איז פֿון גאָט עס וואָרט
קיין זאַך ניט געשעהן לייכט גאָט הייסט · ווען איך בין נאָך קליין געווען האָב
איך דאָס שון געגלייבט ווען ניט דאָס אַז דאָס איז אַלץ פֿון גאָט · ווי גראָט ווען
געווען די צרות ניט אויס צו שטיין · ווען איך זעה אַז דער פֿויגל אָקערט אין
פֿעלד מיט אָקסן און שלאָגט דיא אָקסן מיט אַ זייער באַנק און דער צו נאָך
זעה איך אַז אומער דיא אָקסן זייער פֿיס איז אַיין ווערמיל און דער אָקס צו
פֿרעסט דאָס ווערמיל מיט דיא פֿיס · זעה איך ווידער אַקעגן דעם הימל זעה איך
ווידער ווי דער אָדלער דער ווערגט אַיין קליינעם פֿויגל וואָס ער האָט גאָר ניט געזינדיגט
קעגן אים · נאָר גאָט האָט דאָס שוין לאַנג בפֿוילן · אַלי זייני מעשׂים זענען גוט
וואָרום זיי וואַקסן פֿון אַיין אָרט אַרויס · אַזוי ליבער אביתר קום מיט מיר איך
צו הייסן וואָרום דער וואָס וועלט דיין לעב איז אַזוי גלייך ער וועלט אַיין לעב גאָט וועט
און העלפֿן : **דוד** זאָגט איך וועל דיר דערציילן ווי דער מענטש קאָן גאָר ניט
גאָט'ס מעשׂים פֿאַרשטיין וואָס גאָט טוט איז אַלץ רעכט אַז משה רבינו
איז אויף דעם הימל אַרויף געגאַנגען דיא תורה מקבל צו זיין פֿון גאָט ב"ה און צו
ישׂראל צו געבן אַזוי בליקט ער אַראָב פֿון דעם הימל אויף דער ערד אַזוי זעהט ער
ווי אַיין פֿייער און קוואַל בריין פֿליסט אויס אַיין באַרג אַרויס און איז
סיני ביי אַ אָרט געשלאָכט אַזוי זעהט ער ווידער אַיין בעל מלחמה אויף אַיין פֿערד
קומט צו רייטן און וואַר זייער מיד און ניט גאָר זייער אַיין גרויסע היץ אַזוי ווי
דער רייטער האָט דערבליקט דאָס וואַסער האָט ער זיך זייער דער פֿרייט און רייט צו
דעם וואַסער און טרינקט זיך גוט אָן און זעצט זיך אביסל אָפּ רוהן און טוט פֿון
זיך אָפּ דעם בייטל פֿול מיט געלד און לייגט נעבן זיך אַנידער און ווי ער
וויל אַוועק גיין פֿאַר געסט ער אָן דעם בייטל מיט געלד און רייט אַזוי אַוועק
דער וויל ווי דער רייטער איז אַוועק געריטן קומט אָן אַיין קליין קינד און האָט געוואָלט
אָן דעם וואַסער אָן טרינקן דער זעהט דאָס קינד דעם בייטל מיט געלד דאָ
קינד דער פֿרייט זיך זייער און נעמט דעם בייטל געלד און גייט געשווינד
אַוועק

theodicy legend

אזוי · אונ דר נאך קומט פֿון איין אנדר איין גאנץ אנדר במהלך ער האט ס
נאר פֿר אנדר נישט גקאנט גיין דר במהלך זעלט זיך אביסל בייא דר קוואל ברונן
זאל זיך אביסל אפ רוען · דר וויל קומט ווידר דר בעל מלחמה לו ריק לו רייסן אים
גרויס מיגלינג אונ שפרינגט אראפ פֿון דעם פֿערד אונ זעצט זיך אים נאך זיין בי
גאראכל אים נאך ווי ער זעצט אז דר ביימל גאר לו גם דא נישט היבט אן אן
דעם במהלך לו זאגן גיב איר אפ איין בייא נארטל דר במהלך אנטלאפט איין הצר אוד
האב דא נישט גזעהן קיין בייא נארטל איך בין ערשט גקומען לו גיין דר בעל מלחמה
הייבט אן איין גרויס געשריי אונ אים איין גרויסן גריק לאזן אויף דעם במהלך
לו שרייען אונ זאגט די אלפר היכט דוא האסט גוויס איין געלט גנומען אונ אנדר גיב
איר גלייך איין בייא נארטל אפ דר בעסיר היבט זיך אן לו בעטן אונ שווערט איין
ליבר מער אז וויא גאט אין וואר אז איך האב גאר נישט גזעהן דעם בייא נארטל ·
דר בעל מלחמה האט זיך דר ביירט אונ לייגט ארויס זיין שווערד אונ לו האקט
דעם במהלך אויף שטיקלך · נון ווי משה רבינו האט דאס גזעהן אזו האט ער גרויס
רחמנות גיהאט איבר דעם במהלך אונ האט זיך זייער גוואונדרט אויף דיא משפטים
פֿון גאט אונ זאגט לו גאט · רבש"ע התר פֿון דר גאנצר וועלט פֿר וואס זאל אזא אין
נאך גשעהן דו ביסט דיך בעורמי איין בעל משפט · נון דר אנדר אלפר בענלר
האט גאר נישט פֿר שולדיגס אונ איז גהרגט גווארן אונ דעם קינד זאל דאס געלט האבן ·
אזו ענטפֿרט אים השם יתברך משה משה דו ביסט נאר איין מענש אונ קען מענשן
קאן נישט פֿר שטיין די משפטים פֿון גאט וואראם דר מענש ווייסט נים הלשן וואס
עס געשעהן · איך וויל דיר דר ציילן וואס דאס איז געשטו זעהן אז דאס משפט איז
זייער רעכט דר בעלר וואס דא איז גהרגט גווארן האט דעם קינדס פֿאטער
גהרגט אונ האט בייא אים זיין געלט אוועק גנומען אזו האב איך אים גלאזט אז ער
זאל גהרגט ווערן אונ דאס קינד זאל דאס געלט האבן · ווי משה רבינו ע"ה האט דאס
גהערט האט ער גזאגט (משפטי ה' אמת צדקו יחדיו) דאס הייסט גאטס משפטים
זענען גרעכט נאר דר מענש פֿר שטייט נישט אזו קער זיך דר מענש נישט לו
וואונדרן אויף גאטס משפטים ווען אים דאכט זיך אז עס איז נישט רעכט לו זיין אזו
דאס איז וויל דעם מענש פֿעלט אז ער זאל וויסן וואס עס איז געשעהן · אזו אויך ווי
עס איז געשעהן לו דר שטאט (נוב) אז מען האט אלי כהנים אויס גהרגט דאס האט
גאט אלץ גטאן אזו טארן איר זיך מענטשן נישט פֿר וואונדרן ווארום גאט האט גוויס
גאנץ רעכט :

דוד זאגט ווען איך פֿוס איר פֿר וואונדרן אויף דיא הרוגים וואס דיא
משפטים גיהאלטן די המשפט אלץ בשמים · אונ אלי זאכן
אוזין דיין ביטעל מאלסן אונ איך המשפט אויף בשאפֿן · אונ דאהרך דיין וויל
זאל איך שטארבן אונ שבל לעבן נאך איין סוים אויף איבינ דאס הייסט אין גן
עדן נאך וואס זאל איך מלנד קענן דיר ווידר שטרייטן אין אזו איין פֿאלעכער
לייט ווי איך גיא הרוג ווי איין כהן וואס זי איז פֿר פֿרט אפֿטר ווען עס וועט
איר גיט ניגאלגן וועט איך פֿר געטין אז דר פוילער פֿון דעם פֿעלד איז נאך
אזו ווי איך · ער איז בטסיר פֿון איר פֿר ארבייט איין גאנלן טאג אין פֿעלדער
מים אונ נשמות אין דאס גרשט : (אב תר) פֿאלט פֿר אים
קיסט זיי העכט :

אביתר זאגט אוי איך בין זייער אן זעהן · איך וויל דיר
איך זאל דיין גנ מיט

דוד זאגט פֿר וואס פֿארלאסט דיא דיך איר זענן אל
הריין אונ לעבן דיין האר אינטר איט אין כסיקן אפגעלגט ברוט

: (יונתן) קומט אן לו גיין אונ דוד וויסט אים גישווינד אקעגין אונ
קושן זיך איין לאנגי צייט · (דוד) זאגט וואס איין זאך האט דיך אהער
גברענגט : (יונתן) זאגט איין ליב ווארט אן דיר איז אן געקומט ווארט איך
אהער גיבראכט אונ ווידר דיא גדאנקן וואס איך גדענק פֿון דיר תמיד האט
איך אהער גילויגן :

דוד זאגט וואס פֿר איין נייעס ברענגסט דיא האסט דיא דען גירעדט מיט
איין ווייב מיכל אונ אוב זיא האט גיוויסט אז די גייסט לו איר זאג איך
איך בעט דיך · (יונתן) זאגט זיא וויסט אלץ אז איך בין לו דיר גגאנגן האב
איך איר אלץ גיזאגט אוי דוד ווען דיא ווערסט גיזעהן מלוכה דיין ווייב וויא פֿר
ביטרט זיא איז :

דוד זאגט גאט זאל דיר דעם לון בצאלן · איך בעט דיך יונתן טרייסט
זיא דארפֿין אויף דעם גאנצן וועג איז זיא נאר איין זארג :

יונתן זאגט איך וויל דיר דאס גוויס טאן אבר זאג איר אמר זענין דיא
מענטשן וואס איך האב איין ווארט בגעגינט זייער פֿנים ווייזט אויס
פֿון בעל מלחמות · (דוד) זאגט וויא גוט האב איך גיזאלט פֿר ערשט פֿון דיין
פֿאטערס הויז בין איך אויף דעם ארט גקומען האבן איך דיא מענטשן בגעגנט
זיא האבן לו הויז נישט גיהאט וואס לו עסין אונ דאס מענטשי טייל זענין
גיווען וואס זיא זענין גיווען גרויסע בעל חובות האבן זייא גיוועזן פֿון דער
היים אוועק · אזו האבן זייא זיך פֿר זאמלט אונ האבן איך גיבעטן אז איך זאל
איבר זייא זיין איין פֿירשר זיא ווילן תמיד מיט מיר זיין אבר נישט חס ושלום
מורד לו זיין אן דיין פֿאטר דעם קיניג דיא זאלסט וויסן אז איך האב אים נאך
זייער ליב נאר איך האב איך ניט ארלויבן פֿר אנדרי פֿיינד זיא זאלן נישט אויף
מיר אויף שטיין דען ווען איינר אנטלויפט אזו האט ער פֿיל שונאים וואס יאגן אים
נאך אונ פֿון וועגין דעם האב איך איך מיט זיי בייא העלפֿט אז איך זאל איך קענין
מציל זיין · (יונתן) זאגט דיין חכמה איז דיר בייא גשטאנען דען איין פֿאטער
לאזט האט נאך נישט אויף גיהערט אלי טאג ווערט דיא שנאה גרעסער ער
ווערט דיר גוויס נאך לויפֿן אבר פֿר וואס דיר נישט קענן טון ווארום דיא
בישט איין גרויסר העלד · ווארום דיא דיך גוויס גוט אפ היטן · איין ליבר
ברודר דוד דיין ערליך האר ווייס איך חכמתי פֿר וועם דיר נאך לויפֿן ווארטן
דיא דאך זיין לעבן היטן דאס הייסט דיא ווערט איך נישט מאות זיין · אבר די
גירעכטיקייט פֿר שטייט נישט איטליכר · אפֿטר ווען אנדרי אויף איך מיט איר
ביינן שיסן בעט איך דיך אז דיא זאלסט אויף דעם אלמינג געבן אונ זאלסט דיא
אנדרי דאס פֿר ווערן : (דוד) נעמט יונתן בייא דר האנט · (דוד) זאגט דייני
רייד ליבר ברודר לערן בייא איר אימר דיא ליבשאפֿט וואס איך האב לו דיר
וואָרום עס איז נישט פֿר האנדן פֿיל אזעלכי ווייא דיא בישט · אבר ווען דיין
פֿאטר זאל אפילו איין טויזנט זיין · זאל איין האנט לו ברעכן ווערן אוב איך
וועט אים גישיים גאט זאל דאס איר נישט פֿר געבן ווען איך וויל אים מיט איין
פֿינגר אן רירן :

יונתן זאגט גאט שילט דיא וואס טואן לרקה איין פֿאטר טאָג ווייסט
אז דיא ווערסט איין מלך זיין · ווען גאט פֿון אים דעם רוח
רעה אפ גיטון · ווייס איך אז דיא שנאה וואס ער האט לו דיר וועט זיך
אוך אפ גיטואן · ער וועט זיך נאך גפֿרייען אז דוא זאלסט נאך אים איין מלך
זיין · איך וועט איך אויך משנה גיהעגן אזו איין מלך ווי דיא בישט איין משנה
מלך ·

זאָלן צו זיין דאש הייסט דער צווייטר פֿון דעם מלך צו זיין · נאך אלנגר זאגן איך
כרת ברית זיין · אונ עש זאל צווישן אונזרי קינדר בלייבן · אוך דאש כריתות
ברית: (דוד) זאגט דר ברית איז פֿון אן פֿאנג אונ אויף אייביג גימאכט גיווארן
ווארום עש איז בעשיר דיא גידאנקן פֿון איין ערליכן מאן וואש זייא גיין אויש
פֿון דעם הארץ וויא דש רייד פֿון איין שלעכטן מאן איז איין ברודר אלנגר גייא
איין ברודר (יונתן) זאגט עש קומט מיר מיינם פֿאטר שווער אן אז איך זאל
איך פֿון דיר אפ שיידן · דיא וועסט קיניגן איבר ישראל דאש הייסט דיא וועסט
אויך זיין איבר ישראל בעסר איך דיך אז דיא זאלשט ניסט פֿר געסן דיין ברודר:
(יונתן) פֿאלט דוד אויף זיין האלז אונ וויינט · (דוד) זאגט וואש מאכשט דוא
מיר איין הארץ שווער · דיא בישט דאך איין ברודר עש ווערט פֿון באלד נאכט
ווערן אזו קום אין גיצעלט ארין: (אויפֿגיס) זייא גיין אוועק: לו (דיא) ווישטנייא
וואש הייסט (זיף) עש איז נאכט דארטן אין דר ווישטנייא זיף איז דארטן גיוועזן
שאול · אונ אבנר רואג כר אונ נאך אנדרי בעלי מלחמות: (דואג) זאגט דא איר
איז דוד · דא ווערט איר אים געפֿינן · דיא האשט אונז באשולין איר זאלן דש אורט
ניט פֿר לאזן: (שאול) זאגט מאת איך האב אזו באשולן · ווען מען זאל איך אים
זיין שווערד אין הארץ שטעכן אזו איז מיר ליב אז מען זאל דעם מענטש מאית
זיין דוד לעבנש נאך · ער איז נאך אויף דר ערד: ער גייט אין אונ הער אונ זאגט
ווען איך ליג אויף איין גילעגר ביים מיר אזוי אז דיא קראנקהייט וואש איך האב איז
אזוי איבר דוד: אוי נאך איין בעשער וואש איז דש איך מיר וואש איז דר גרושר
שטורם וועל איך דען פֿר געסן אום שולדיג בלוט · ווען איך וועל דוד זיין בלוט
פֿר גיסן · וויא גרוש איז איין פֿיינט שאפֿט אונ וואש האט דוד מיר גיטאן אונ
וואש איז דר גרים לארין · אונ וואש האט ער פֿר זינדיגט: (דואג) זאגט איר
קאנט איך ארוני קיניג · איך בין ביא איך אין הויז · זאגט מיר אוב איר האט
עפיס אויף מיר וואש ניסט רעכט איז גפֿונן אונ איך ווייס וואול אז איין מענטש
זיין לעבן איז ביא איר זייער פֿאייטר · אונ בפֿרט דוד זיין לעבן וואש ער איז
זייער קלוג אונ איין שטארקר העלד · אבר פֿר אישן זאל דאש זיין צו ארוני קיניג
אז איר זאלט מוחל זיין אויף זיינה רייד וויא ער האט גיזינדיגט קעגן איך · וואש
ער האט זיך אין גיזאמלט אין חיל גווארד צו זיין אן איך: (אבנר) פֿר זיך אליין
זאגט · דר איז גיבארן גיווארן פֿון דעם גיהנם (דואג) זאגט ווייטר · די קריגרש
ווילן גאר איר הערנש אן דעם מלך פֿרשטעקן פֿון דיא זאך פאסין הט אן אים דר
הייבן אין דעם הויז ארין פֿון דעם מלך · אגוד וועט ער נאך הערשין איבר
דיין פֿאלק: (אבנר) זאגט ווידר צו זיך אליין דר איז דר גרונד פֿון שלעכטן:
(דואג) זאגט ווייטר איין הארץ פֿיס מיר וויא ווארום זייני מענטשן זאגן צו אונז
גיווצן כבוד אונ פֿונאמיס · נאר אבר אטויד איז זיין הארץ פֿר קערט גיווארן ·
דש זאגט מען דיך אן זייני מענטשן וואש ער כיס: (שאול) זאגט אוך אוי ווי די
צייט פֿון דר מדבר זיף זאגן · מאכט אים אויך שולדיג ווארום · ער האט זיך
פֿון עסלכה טאג דארטן ביא מחלטין · (אבנר) זאגט אבן דאש קול דש הייסט
דאש געשרייא פֿון גרעלש קייט איז נאך ביא דעם מלך גיבליבן אונ אבן
דיא בישט נאך ניסט אזוי ביא וויא איין שלאף · אונ ווען עש איז אין דיר
נאך דא אין בלין פֿון יעדר זאלטשט דיין הייבט אזן אויף צו הערן וויא
זאגן

זאגן וועטשט דיך נאך לאזן אן רייען פֿון דעם דואג האדומי דאש בלוט
פֿון כהנים פֿון דר שטאט נוב וואש מען האט זייא אום זונשט גיהרגת דאש אום
שולדיג בלוט שרייאט נאך פֿר סיליג דיין לארין · ווער האט דיר דאש גזאגט אז
דוד וויל דיר שלעכטש טואן גידענקשטו דען ניסט אז דוד האט דיר דאש עק פֿון
דיין קלייד אפ גשניטן אונ האט דיך ניסט גיוואלט הרגנן · האט מען דען דש געזעהן
אודר האט מען דען דאש גיהערט אז איין שונא זאל זיין אין דר האנט ביא דעם
וואש ער האט אים פֿיינד אונ זאל אים גוטש טון זאג דואג הרשע ווען דיא זאלשט
דיין פֿיינד גיפֿונדן אוב דיא וועסט אוך זוא גיטאן וויא דוד האט גיטאן נאר דעם עק
פֿון דעם קלייד אפ צו שניידן:

דואג זאגט וויא איך האב דייני רייד צו גהערט האבן זיך מייני האר פֿר
קערט אויף גישטעלט ביישטו דען אזו איין גשרייאר הייבט אן צו
דעם מלך · האט דען דוד אוך זונשט אונזר מלך געלאזט לעבן · ער האט נאר דאש
פֿון דעם ווענן גיטאן כדי מען זאל דעם מלך ווידר איבר רידן אז ער זאל
אים ווידר נעמן אין זיין הויז ארין אונ ער זאל דעם מלך שטילר הייט הרגנן
ער האט זיך גשטארקן בפֿרהסיא צו הרגנן דעם מלך ווארום דר פֿולק ווען
אים הרגנן זייא וועלן אים אזו פֿואן וויא ער האט גטאן צו עוזר קיניג אזו האב
איך גהערט זאגן:

אבנר זאגט עש איז בעשר איך זאל שווייגן וויא איך זאל דיר ענטפֿרן
אויף דייני שלעכטי רייד · דוא זאלשט ווייסן איין קיניג ביא דוא
ווערשט · גיין וועל איך אוך גיין צום ערשטן: איך בין אזוי וויא
פֿריד איך זאל מאכן פֿאלן אלי וואש שטעלן זיך קעגן דיר · נאר איך גלייב
אן דעם וואש דיא טלפי צ האבן דר צלם אז איין דאר שטיק האלץ ווען עש
ווערט פֿון דעם רעגן נאס אפֿט עט דאך ניסט נאס בלייבן אזו איז איין מענטש
וואש ער לאזט אן רייען דעם יצר הרע אונ שלעכטי מענטשן האבן שון זיין הארץ
פֿר דארבן · דר מענטש ווערט פֿון קיין נושה עולות ניסט צו הערן · ווען מען ווערט
אן אים איין גזאלין מאג ארין רידן ווערט אוך ניסט העלפֿן · אונ דר בייזר זיך
אונ זאגט וואש איז דען מענטשן זיין לעבן אויף דר ערד · וואש איז דען איין
לעבן גאר ניכס דוא בישט משוגע גיווארן אונ זיינט דר רשע דואג האט ביא דיר אן
גקריגן אונ קערט זיך אוועק אים גרים לארן אונ זאגט שון ניסט מער פֿר
כעס:

שאול זאגט אבנר אבנר איך הער דיך תמיד צו אבר איין זאך קאן
איך דיך ניסט צו הערן · דוד מוז שטארבן ער זאל פֿר שניטן ווערן
פֿון דעם לעבן אבער וועל איך אוך אים דעם פֿר שניידן פֿר שניטן ווערן · עש
זאל אבר אזו זיין · אוי וויא ווען איך דר מאן איך אז איך לעב נאך אונ דוד איז
גיזאלבט גיווארן: אוי ער איז גיזאלבט גיווארן פֿר איין מלך קום דואג שטעל דיין
שפּיז: אונ דוא אבנר לייג דיין הענט אויף דיין מויל אונ גייא אוך אים אונ:
גיך היי דיא זון ווערט אויף גיין ווען זייא ווערן גשלאפֿן שלאפֿן · נאר אלנגר בין איך
איר מהומות דעם מיינן וואג איך וועל מיך דא אביסל אונטר דעם בוים אנידר
לייגן אונ וועל מיך אביסל אפ רוען:

שאול גייט אונ לייגט זיך אנידר אויף דר ערד · אבנר אונ ער פֿון זיין
רעכטר האנט דואג פֿון זיין לינקר האנט לייגן זיך שלאפֿן אונ

דאס איבריגי פאלק ליגן זיך ארום עס איז זייער איין פינסטרי נאכט :

דוד אונ אבישי ציהן פון אנדרי זייט אויף איין שפיץ פון איין בארג וועלכע זייער ווייט פון שאול איז גיוועזן אונ נאך אים קומן מפליגה גיוואלטיגי שטימן פון דוד זיין מחנה אונ איינר האלט איין פלאקר אין דר האנט :

אבישי זאגט זיא קומן גווים ארום דיא הוט שטערם האבן אזו גיזאגט אבר איין קינד נזה נאר וועט זעהן דאס דארפן אונזר דיא בייאר אזו איין גשטאלט וויא מענשן אונ לעבן דעם וואס ליגט אין מיטן שפיים איין שפיז לו קאפן איין גשטעקט : (דוד) זאגט לוא איינר פון זיני מענשן גייא שטילר היים אונ זעה ווער דיא מענשן זעהן אונ גיב אכטונג אויף דיא קאהדר פון דעם מענשן וואס ליגט אין מיטן . דר גייט גאנץ באמלך נאך דעם ער וואס זייא בטראכט קערט ער זיך אום לוא דוד אונ זאגט (דער) מענשן ענפרט דיא אלי זענן פון די קינדר ישראל זיי גיאן אלי גשלאפן אונ דר וואס ליגט אין מיטן איז שאול המלך אלי שלאפן זייער שטארק ארום עס איז זייער איין שטארקר שלאף גפאלן :

אבישי זאגט פרייא דיך איין קיניג · דאס איז דר טאג וואס האשט גיווארטעט אייגן השם גאט לו דיר איבר גענטווערט אין דיין האנט פריין דיין פיינט דוא זאלשט אים אזו טון וויא ער האט דיר גיוואלט טון באשטעל איין קיניג איך בין דא לום לעבן אודר לום טוט : איך וועל נעמן דיא שפיז פון דיין לו קאפנס דארטן וויל איך אים שטעכן דארטן אזו איך איש זיין בלוט אויס גיסן : דארטן וויא ער האט אין גריאיט זיין שפיז דיך לו הרגנן : (דוד) זאגט דיין מלה גפעלט מיר וואול איך זעה אז דוא בישט איין שטארקר העלד אבר עס זאל לו דיר פר מיטן זיין אבישי אז דוא זאלשט איין גזאלבטן וואס איז מיט הייליגר זאלב גזאלבט גוואהרן לו טייטן עס קומט נים לו אימלוי מענשן וויא מיר זעהן איין מלך לו טייטן זאלן מיר דען פר דארבן דיא שוהנים וואס איז אים פון דעם הימל גגעבן גוואהרן · זיין טוט וועט זיין פון דעם וואס האט אים פר איין מלך גיזאלבט · אין זיין בעט וועט ער שטארבן אודר אין איין מלחמה וויא גאט וועט וועלן אזו וועט זיין :

אבישי זאגט איך וועט זאגט נישט גגלייבט דיין פיינד זאל קענן דיר לינן : אונ נאך אזו איין פיינד וואס לעבט אזו לאנג דיר נאך פר זאל דיך טייטן : זאלשטו אים נישט וועק טייטן :

דוד זאגט לאנג דיין האנט אויף דעם מויל אונ אזו וויא איך האב גזאגט אזו וועט זיין · אבר איך לאנג דאס וואסר אז עס איז איין גרויסי עבירה איין גזאלבטן אויך לו הרגנן · אבר זאג איך דוא העלד איז דאס איין קוין פון איין העלד אז ער זאל דעם פיינד טייטן וועט ער ליגן זיכר אויף דר ערד : אין איין יונגט האב איך נישט אזו גטראכט : אין איך האב איך אין גהובן לוא פולגן האב איך פריר גיזעהן אוב איין פיינד איז אוך פון פארטיג לו דר שטרייט אז איך האב גזעהן אז איין פיינד איז אויך פון פער פפריים דיגלטו אזוי בין איך הערטס אך איין פיינד אהרול גשפרונגן :

אבישי זאגט אבר זאג מיר איין קיניג ווען שאול וועט דיך דא געפינן ליגן אזו וויא דו ליגט וועט ער דיך נישט טוט גשלאגן

דוד

דוד זאגט ווען דר פר שטאנד וועט זיך פון אים נישט אפ גטאן וועט ער איך אויך נישט גהרגנט · אונ ווען ער וועט יוא גפינן : נוא ווען איינר זיכרינגט · זאל איך אויך זיכרינגן :

אבישי ענפרט וויא דיר וואול געפאלט אזו זאלשטו טון **דוד** גייט שטיל אונ נעמט אוועק פון שאול דיא שפיז פון לוא קאפין אונ דעם קריג מיט וואסיר · אונ גייט וויטר לו ריק אויף זיין ערשטי שטעל אונ שרייט אבנר אבנר דוא העלד ענטפערט דעם וואס דיך רופט :

אבנר וועקט זיך אויף אויש דעם שלאף : **אבנר** זאגט ווער איז דאס טער בישטו וואס דוא רופסט דעם מלך :

דוד זאגט ווער איז נאך לום מלך איין הייבט מאן אזו וויא דיא · פר וואס שלאפסט איר אזו זיכר אויף איין אום בקוועם אורט · איינר האט גקאנט דעם מלך שלעכטן טוהן וואס אמטשו הצלר גיגנברט :

[130] **אבנר** שטייט אויף פון זיין גלעגר : **אבנר** זאגט אוי דוד דר זון ישי : **דוד** זאגט איך פוועד ביית גאט אז דוא מיט דייני חברים האב דעם טויט פר דינט ווארום עס איז גאר לייכט גוועזן דעם מלך לו טייטן : **שאול** אונ דואג שטייען אויף : **דואג** זאגט אבר איז דאס אוי דוד דר זון פון ישי :

דואג נעמט זיין שווערד אונ לויפט לו דוד אבישי אייליט גשווינד אקעגן :

אבישי זאגט וועק דוא שלעכטר מענש אווק :

און אבישי טיט אים אהדרן שוועק ער איז פון וויטן אויף דר ערד גפאלן · **שאול** זאגט איז דאס דיין קול איין זון דוד אוי איך האב גפעלט : **דוד** זאגט עס איז איין קול פון דיין פריינד דאס קול פון דעם מענשן וואס דוא לוגשט נאך וויא לאנג נאך ווערשטו נים דר קענן איין גרעבמיקייט קענן מיר איין פאטר עס איז נאך קיין חודש פר בייא אז דוא בישט אין אייני אנגר גוועזן אונ איך האב דיך נישט אן גרירט · אונ האב דיך נאך גום אוועק גלאזט ווען דאס איז פון גאט אוז אן דאס פר ליב אן נעמן · דען זיני אפשטיק זענן גרעכט אבר ווען דאס האבן שלעכטי לייט רכילות אן גזאגט · זאלן זייא פר פלוכט ווערן מיט ארי ביינר הערלר איך גייא טאג · אונ נאכט פר ארם ארים איך האב פון נים קיין כח אויס לו שטיין דיא קעלטן אונ פרעסט : אוי איין קיניג אויס ווצאן קריגסט אונ וועמן יאגסטו נאך אונ וואס האב איך גטאן אודר גזינדיגט קעגן דיר אונ וואס טוסטו גווין ווען דו לייפסט איר נאך :

שאול זאגט איך האב גזינדיגט איין זון דוד · איך האב נאך גשטרעבט לוא זינדיגן · איין ליבר זון קום שון לו ריק לום מלך אין שלאס אריין איך וועל דיר גוטס טוהן · איך וועל דיר גוויס פון היינט אן נישט מער קיין שלעכטן טוהן : ווייל איך זעה אז איין לעבן איז בייא דיר טייער פר גיב מיר · ווארום איך האב גיפעלט :

דוד זאגט לאז איינר פון דיא קנעכט אהער קומן : אונ נעמן דעם אוך זיין שפיז אונ איין לייב זאל בייא גאט אזו ליב זיין וויא דאס לייב פון דעם אויך איז בייא איר היינט ליב גיוועזן : איך בעט דיך דר קען איין הארץ אונ הצר אויף איר נאך לוא יאגן ווען דיא וועשט גווישט וואס איין הארץ איז עקעגן דיר איין קיניג : איינר פון דיא בעט רינטי פון שאול גייט אונ נעמט אפ דיא שפיז פון דוד (שאול) זאגט איך

ווייט

וויא אבר ווא דיא זאגט : אזו עך קערט זיך אוועק פון דוד זאגט שאול
שטארקר גאט פר וואס האסטו אויך מיר גילאגרט :

לילה

עס איז נאכט : דר איין גאנג לויט אויך : (בקבקר) אונ תחרע
דיא לויטה בעלי מלחמות שטיין אויף דר וואך מיט כלי זיין איינר
שטייט אויף דר רעכטי זייט אונ איינר אויף דר לינקי זייט פון דעם טאחט וויא
דר מלך האט גיווינט : (בקבקר) זאגט תחרע פר וואס שווייגסטו אזוא
קום לו מיר מיר וועלן איבר קלערן דיא רייד וואס דר מלך האט גירעט :
(תחרע) זאגט עס איז אזו איין קאלטי נאכט דיא נאכט איז איינע פון זעק
כאטש נשון זיין גיוואחן פר גרויס קעלט אונ פראסט :
(בקבקר) זאגט דיא האסט רעכט איין ברודר דר פראסט איז אזוא גרויש
דאס איך קען איך נים איין גאנצי נאכט נים איין מאל מיט איין
קלייד אויך דר ווארם, עס איז אזוי פינסטר אונ אלץ איז טויל אלים רוהיג
אויך אלי חיות זענן אונ אירי בהמות פר בארגן :
(תחרע) זאגט איין ליבר פריינד הער לו וואס איך וויל דיר זאגן האסט
איך אזו מיט דיינעם הארצן מזווגען זיא איך דיך מיט דעם
איינגן : (בקבק) זאגט נויש איז איין הארץ אזוא וויא דאס דייניגי קום אונ
גיב מיר דיין האנט אויף דעם דיא גיבן זיך דיא הענט : (תחרע) זאגט איך
גיב דיר מיין האנד אונ אויך מיין הארץ נעם מיט דיר איין פריינד בקבקר :
(בקבקר) זאגט איין קרון פון מיין מלך וואלט איך נים גנומן פר דיין הארץ :
(תחרע) זאגט הער לו מיין ברודר וואס איך וויל דיר זאגן דיא זאלסטו וויסן
פאר געטרייען בין איך דאס מיט אהיטער אויף דר וואך גיוועזן עס
איז אבר גיקומן אונ איזן דר נאכט האבן מיר דא גיהערט איין גרויסן רעש
אויש זיין פון דעם חדר וויא דר מלך שלאפט ווען איך וואלט איך נים
גיזאהרגשין פון איין וואך אוועק לו גיין וואלט איך כייא איין קאפ גישווארין
איז זיין חדר אריין גיגאנגן : (בקבקר) זאגט אונ איזו דר נאכט אזלה דאס
וואלט איך נים גיזאגן אונ איזן דר נאכט קומן דעלם אהל דיא טריט זעה נאר
וויא דיא רעדישט האבן זיך מיר דיא האר אויך גיטטעלט גאט ואל איך אליין
זיין ווייך וואלט איך אויך דיא שפאלטן פון דר וואנט ביא האלטן :
(תחרע) זאגט לאזן זיך דיא שלעכטי מענשן פארלאזן אבר מיט מיר וואס
אנגור העדלר זענן דיין פון שלעכטי זאכן דפן דאס האט נאר
גאט פר דיא שלעכטי מענשן בשאפן כדי זיא זאלן זיך פארלאזן פר אים :
(בקבקר) שווייגט שטיל : (תחרע) וואס איז דען דאס : (בקבקר) זאגט איך
הער איין קול פון טריט אונ דעם חדר פון דעם מלך : (תחרע) זאגט איך
הער אז דר מלך קען נים שלאפן דיא טיר פון דעם חדר ווערט אויך גימאכט
שאול קומט ארויש אונ איין שוואך מאנסיל דיא וואך שטעלט זיך איין יעדר
אויף זיין אורט :

שאול

זאגט וויא איז ער וויא דיין דר אכט ער איז ערשט אויש איין
חדר ארויש גיגאנגן נפוזנר זאגט מיר וויא איז דר אכטש גגאנגן
זאגט מיר תיכף : (בקבק) זאגט אונזר ליבר קיניג עס איז נאר דא קיינר
נים גיוועזן : (תחרע) זאגט אויך איך ווארט ווען דא וואלט איין מענש גוועזן
אזו וואלט ער דא נאך זיין : (שאול) זאגט אין האט דיר אויך אויך פר שוואכן דאס
הארץ פון דעם מלך שווער לו מאכן אלי האט דיר איך אויך מיר איין בייזר
גימאכט איך טיש גייך אל אין מיר פרייען וואס האב איך נאר אלין גימאכן
פר

וואס ווען דיא גאנצי וועלט פריר זיך האב איך
איין פאר אונ ווען איך איין פיינד זעה אזו מאכטש דיא גאנצי לייט
פייגר אונ אויך דיא פלשתים האבן אויך מן גיהובן מלחמה לוא זאלסין אונ
איינע כחות זענן אוועק גיגאנגן וואס זאל איך איצונד מאכן שמואל הנביא
איז שוין גישטארבן ער איז נים מער דא אונ דוד איז אויך נים דא וועלכר
מעט איצונד קעגן דיא פלשתים מלחמה האלטן : אבר נאך איינס איז
מיר איבר גבליבן אזו וויא איין קראנקר מענש טוט כישוף אוב ער וועט
פון זייני קראנקהייט אויף שטיין אזו וויל איך גיין צו איין (בעלת אוב)
דאס הייסט אזו איין כישוף מאכרין אפשר קאן זיך נאך איינר פר שטעקט
אונ האט נים לוא גמערט דעם בפשעל וואס איך האב גיגעבן אז קיין כישוף
מאכרס זאלן זיך געפינן אונ איך וויל דיא בעלת אוב פרעגן וואס מיט מיר
וועט זיין ער גייט מיט בשווינדיקייט אין זיין חדר : (בקבקר) זאגט איין
פריינד וואס זאגסטו דא לוא דעם איך האב איין ווארט פון דעם אלין נים
פר שטאנען : (תחרע) זאגט אפשר האט ער אויך נים פר שטאנען אלונר
זעה אז איך האב דיך נים מורא גיוועזן אזו איז אויך פאר גשטערן גיוועזן
נאר ער איז נים ארויס גיקומן לוא גיין : (בקבקר) זאגט ווען דאס איז
אזו שווער איין מלכות לוא זיין אזו לויב איך דעם אייבערשטן וואס האט
מיך גימאכט לו איין גמיינם מענטש דען היינט האב איך דיא וואך אבר
מארגן וועל איך שוין פרייא זיין איך וועל לוא הויז גיין אונ וועל קענן
שלאפן אבר דיא גרויסי טררות קענן נים איין רגע רואן האבן מיט איר גאנצי
טירות מאבן זיא דאך זארג אונ טרויעריקייט :

תחרע

זאגט עס איז זיינר קאלט קום (בקבקר) מיר וועלן גיין איין
ווייניג אין הויז אריין ווארום דא גייט זייער דר ווינד איין וואך
וועט בלויבן אויס זיין :

אין

חדר פון דעם בעלת אוב עס איז זייער איין פינסטרי נאכט דיא
ווינט פון דעם חדר זענן לוא גידעקט מיט שווארצי פעל לווייא
זעלט ברענן אין מזוזות דר זין פון דר בעלת אוב זילט אויף דר טיר אונ
לוא שטומם בשאיק אין איין אמרגויר אונ זאגט : עס איז שוין דיא מיטן נאכט
ניקומן אונ איך האב נאך נים גיפנדיגט וואס איין מוטר האט מיר גיהייסן
אבר פר וואס האט זיא גיהייסן יוסט אין אזו איין פינסטרי נאכט לוא שטיין
אונ עבודת פרך לוא הארבטן דאס איז איין אמת חיל אונ איין חכמה וויא
זיין מוטר ווייסט אלי מחשבות פון דיא מענטשן נאר איין מחשבה ווייסט
זיא נים מיט אלי איר כישוף איך האב איין גרויסי טובה לוא איר איך האב
זיא אזו פיינד וויא דעם טוט איך דענק זיא וועט אויך פון דעם מלך זייני
עולטי גיזונגן ווערן וויא אלי איר חברותה ווען איך זאל מיך נים פר גאס
פארלאזן וואלט איך דאס פר דעם מלך אויש גזאגט אבר וואס איז דאס איין
קליין
אייניג

[136]

זייער פֿר איין רעכט איך וויל אַריין גיין אוּן זעהן וואס דר רעכט איז: פֿר
ניט : דיא בעלת אוב אנטווארט · אוּן נאך אנדרי מכשפות דיא מכשפות
זיינען: עס איז געקומען דיא ציט וואס זאל אוּנז משוה זיין פֿרדרוקט איך
איר מכשפות אוּן זינגט ביית דר. נאכט דיא איז אוּנזר פֿרייד אלי מכשפות
זאגן דיא נאכט איז דיא פֿרייד פֿון אוּנזר הארץ : די מכשפות זאגן אלי אצינד
פֿרייט זיך נאר ביית טאג אוּן ביית דר נאכט זעהן זיא אלע מחר אוּן בהאלטן
זיך אין הויז אַרין · אלי מכשפות זאגן דיא נאכט איז דיא פֿרייד פֿון אוּנזרן
הערץ · זאגן דיא מכשפות איך דיא גבורים אוּן דיא גרעסטע העלדן : פֿרוואַרן
זאגן מיר זעהן זיך משוה זיא לויפֿן אוּוועק פֿון דר פֿילשתים דר נאכט אבר
שיר זעהן זיך דעגלס מאל משוה אלי זאגן דיא פֿרייד פֿון אוּנזר הערצן זיית
זיין אלי · אין דעם איז זיא גין קומט שאול אוּן לוויה אגנסן פֿר פסטלס :
דיא בעלת אוב זאגט ווער זענט איר לאז מיך אין הויז אַרין געקומען איר
זעהט דאס איך אין ליבזיך אהבֿרן בין אוּן זאגט איר בעט איר זייט אוּן וואס
איר פֿון מיר ? וועלט זאגט איינר לייטן אוּנז איז איין גרויסר מאן אוּן
ער בעט דיך דוה זאלסט היין דיא פֿר בחרגי זאלן זאגן וויל איר האבן פֿון
דיר געהערט זאגן אז אלן וואס מן פֿר זאגט פֿון דר קאנסטו עס זאגן : דיא
בעלת אוב זאגט פֿר וואס ווילט איר איך אויך ברענגן דר מלך האט בפֿולן
אלי מכשפות אוּם צו ברענגן · שאול שווערט אז בייא היתּם אוּן זאגט צו איר
פֿארכט דיך ניט פֿר קיין מענטש זעה דעם מלך זיין התרצה אוּן וואוסט
איסן אז איר זאגן צו דיר דורך זיין בעלה געקומען איין מחר וואס דיר ניט
געקימט ווערן : (בעלת אוב) זאגט איר וואס פֿר זאגט איר פֿון איר :
(שאול) ברענג מיר אויף דעם מענטשן וואס איך וועל דיר זאגן : (בעלת
אוב) זאגט מעמען זאל איך דיר אויף ברענגן · שאול זאגט דיא זאלסט מיר
תיכף אויף ברענגן שמואל הנביא · דיא בעלת אוב אוּן נאך אנדרי מכשפות
נעמן דעם ליבר פֿעסקין אוּן נעמן קייסר אונ כוחן דאס קאלבן אוּן איין
פֿוחע קליך נעבן דעם ארום אוּן זיא גיסט דעם קריג איז בלוט דיא
ערד ווערט אויף געהאקט אוּן שמואל הנביא קומט אויס איין פֿוחם פֿייאר
איין גרויסר דאר אוּן בלאז ווארט אוּן שמואל זאגט אוּ איז געדריגן שאול בן
קיש : בעלת אוב זאגט אדוני קיניג שאול פֿר וואס האסטו דיא איך
בפֿריגט דיא בישט דיך מלין דר מלך שאול : שאול זאגט
זאג איר וואס זאסטו פֿריחן פֿארכט דיך ניט איך האב דיך
געשפֿלט ניט געזעהן נאר איין פֿוחס פֿייאר האב איך געזעהן : נאר קיין

שאול איין פֿאסר דיא נביא : שמואל זאגט הייסטו שאול
בן קיש אז דוה האסט איך נאך איין טוט בפֿוחים
אוּן האסט איך דר לערנים : (שאול) זאגט כמו איז איך זייער פֿלעכט
איין ליבר פֿאסר דיא לרוח האבן זיך זייער געשפאקס דאס וואסר איז סו
ביז דעם אונר געקומען איז דען אונזי זינד אוּן גרויס האבן דען אונזי זינד
נאר קיין כפרה ניט זאל איך דען אוּן איין לעבן נאר ברענגן אוּן וויא גיטריגן
איין לעבן איז זייער ביסך די פלשתים מלחמה וויא האן איך קעגן
איך

גדולת דוד

איך האב אוּן קיין היילף ניט דיא נביאים זאגן מיר קיין נביאות ניט אוּנז
נאר האט זיך פֿון מיר אב געקערט איין פֿאסר איין פֿאסר העלף איר דאס
מאל זאג מיר וואס איך זאל טאן : (שמואל) זאגט נאר האט זיך פֿון דיר
אב גנומן אוּן ווארט פֿרגעסטו איך איין עלוה וואס דוה האסט איבר געדרעטן
וואס נאר האט דיר געבאטן אז דוה זאלסט עמלק גאר אין גאנצן אבלה זיין
דעם וואס דיר אוּנז גיזאלט נאר האט זיך אום דר וועלט איין אויגנס אוּן וויא
ער וויל מלך זיין אוּן יוסר דוד בן ישי פֿון בית לחם אבר דוה אוּן דיינע
קינדר ווערט אלי גהרגת ווערן : וויא שמואל האט דאס אויס גירעט איז
ער ווידר צו ריק אין דעם פֿלאץ אוּן עס איז געווארן איין גרויסר דונר אוּן
איין בליץ : **שאול** איז אויף דר ערד אנידר גיפֿאלן אוּן אלי זייני
קנעכט פֿעלן : דיא בעלת אוב גיט צו שאול אוּן
זאגט וואס האסטו דיך אזוי דר שרעקן אוּן אזוי בלייך געווארן · זייני לייט
זאגן אוּנזר קיניג איר בעטן דיך שטייא אויף פֿון דר ערד : (בעלת אוב)
זאגט איך האב דיך גיפֿאלגט אוּן האב גיפֿאלן וואס איר האבט איר בפֿולן אזוי
פֿאלגט איר אויך בייא מיר עסין איר זאלט כח האבן אויף דעם וועג צו גיין :
אזן היבט אים אויף אוּן פֿירט אים אין הויז אריין : דאס פֿאלק וואס איז
אין גבורים צו דר מלחמה : דיא בערג פֿון גלבוע זעהן ארום אוּן פֿומי
איצט ליגן אוּן אצן הערט דאס קול פֿון טרומפייטן אוּן סוסים אוּן דר נאך
קומן דיא פלשתים פֿון איינר זייט אוּן דאס פֿאלק פֿון שאול פֿון דר אנדרי
זייט אוּן יונתן גייט פֿריך אוּן זיא שטרייטן איינס אום אנדרי ביז דיא
פלשתים לויפֿן אוועק אוּן דיא ישראל לויפֿן נאך אוּן דיא פלשתים קומן ווידר
פֿון איין אנדרי זייט אוּן שטרייטן ווידר אזוי וויא פֿריך אוּן איינר פֿון דיא
פלשתים קומט אוּן שטעכט זיין שווערד אין דאס הארץ פֿון יונתן ארין ביז
יונתן פֿאלט אויף דר ערד אנידר אוּן דיא איבריגי ישראל לויפֿן אוועק אוּן
דיא פלשתים לויפֿן זיי נאך : **יונתן** אין דעם אז ער שטארבט זאגט ער
האט איך צו טוט גשלאגן איין פֿאסר
וויא גשריבן איין פֿאסר אבן · עס
דוד איין ברודר דא ער קאן ניט מער אויס רידן אוּן שטארבט
ווערט שלאג אוּן דוד קומט אוּן זעהט יונתן ליגן זאגט דוד בייטש
געשטארבן האלט דיין פֿאטר אויך געשטארבן אזוי וועלט איך נישווינד
צו דוד גלאפֿן אוּן וועלט אים דיא בשורה געזאגט אזוי וועלט ער איך צו איין
שני מלך געמאכט · אוּן וויא דר דואג זעהט שאול קומט ניט ער אויף איין
בערג פֿון וואפֿן אוּן שאול קומט צו גיין מיט גרויס צארן אוּן רעכט אוּן וואס
נאך ניט געזעהן אז זיין זון טוט איז :

שאול זאגט אוּן וויא גישריגן אויף דעם ארט זאל איך איין לעבן
פֿנ׳יגן דא מיר אויף דעם ארט זאל דר מלך שטארבן · איך
קאן איך פֿון ניט ווערן אויף דר רעכטי זייט אוּן ניט אויף דר לינקי זייט
קאן איך ניט קערן פֿון וועגן די שווערדן אוּן וועגן דיא פֿיילן וואס דיא
רשעים וואס דיין דיא עבודה זרה דיינן האבן מיך טיטן איך דר קען
פֿון דיך פֿרעקליכר אום איך דר קען דיין פֿארכט נאך איז דוה קומטס פֿלן
דיך

דיך פֿון אייני פֿינגר אוי דיא שרעקליכר טוט דיא גלידר האסטו פֿון מיר
שרעקן אין בלוט האסטו אין מיר געמאכט זיין ווא זאל איך מיך בהאלטן
פֿר דיר ווא זאל איך מיך פֿאר דיין צארן פֿאר בארגן ווען איך זאל מיך אין
אונטן דר ערד בהאלטן וועט מאן מיך אין אויך נאך יאגן אודר ווען איך זאל מיך אין
אויף דעם הימל ארויף וועט מען מיך אויך געפֿינען · איך בין נאך ניט געשטארבן
איך בין נאך דא אויף דר ערד אבר אן איין שטיק קאן מען ווישן אן
זעהן : אין דעם גייא שאול גייט אזוי הין אונ אהער ער זעהט ווא זיין זון
יונתן ליגט טויט · אזו זאגט ער איין ליבר זון יונתן מיין ליב קינד אזו
איך דיך נאך מיט דעם געשטאלט זעהן פֿריר ווא איך שטארב אונ ער
ליגט דארט זיין שווערד אונ זיין דינר קומט צו גיין · זאגט שאול פֿון
אייער הענד פלשתים וויל איך ניט שטארבן כדי איר זאלט אייך ניט
משמח זיין ער בליקט קעגן דעם הימל אונ זאגט ליבר גאט איך בעט
דיך אז דוא זאלשט מייני אויגן בלינד מאכן אז איך זאל ניט זעהן אונ מייני
אוירן זאלשטו טויב מאכן אז איך זאל ניט הערן אונ מיין מויל זאלשטו
אזוי מאכן ווא איין שטיין אז איך זאל אקעגן דעם טוט ניט רעדן אזוי קום דיא
טויט איין ליבר פֿריינד דען דוא ביסט איין פֿריינד צו אזעלכן אומגליקן
וואס ווייבן אזו געשלאגן ווא איך בין : **שאול** זאגט צו זיין באדינטן
קום אהער איין קנעכט איך בעט דיך זייער דר שטעך מיך
מיט מיין שווערד אזו לאנג ווא דיא רינט ביא מיר האסטו נאך ניט אזו
בגליקט ווא אלונד · אזו מאך דיך שטארק אונ דר שטעך דיין מלך
דער בדינער פֿאלט אויף זייני קניען אונ בעט אונ זאגט אדוני מלך :

שאול זאגט צו אים אוועק גייא פֿון מיר דוא ביסט ניט בשטאנן
געוואכן פֿאר גיטש צו שטאן : **שאול** פֿאלט אליין אויף
זיין שווערד אונ זאגט צו דעם קנעכט דוא זאלשט איין פֿאלק
זאגן וואס דוא האשט געזעהן דוא זאלשט זיא זאגן אז זייער מלך ווען ער
איז ניט שטארבן אז ער אויך אין גרויסר צרה גוועזן : ער איז אליין אויף
זיין שווערד געפֿאלן כדי דיא פלשתים זאלן איהם ניט מאכן איין :
דער בדינער דר זאגט ווען איך זאל דאס זעהן וואס בדארף איך לעבן : ער שטעכט
אליין די שפיץ אין זיין בויך אריין אונ שטארבט :

דואג קומט צו גיין אונ שטעלט זיך גלייך ער וויל דעם מלך שאול אליין
זיין אונ צייגט איהם נאך בעסר אויף דר שארף פֿון דר שווערד :

אבנר קומט צו גיין אונ קוקט : **אבנר** זאגט דיא פלשתים זענען
אוועק גלאפֿין · לויפֿט זיא נאך אבר ווא איז
דר מלך · אין דעם דר זעהט זיא ווא שאול ליגט :
זאגן (אוי אלהים) די גאנץ אויבר אלי נעמר זיא פֿוירגן **אבנר** אוי קיט אוי פֿסוי
דוד קומט צו גיין אונ אבישי אונ אחימלך אונ דר איש זיין נאמן איז
דוד

דוד זאגט צו זייני לייט געשווינד לויפֿט פֿון דר זייט אונ לויפֿט די פלשתים
נאך אונ איר זאלט פֿון זיא אונ פֿון זייער האב קיין שטיקל אויבר לאזן :
אבנר זאגט צו דוד · אבר אונזר מלך · ער זאגט צו דוד ווא שאול ליגט אבר
שאול איז נאך ניט דערלעבט טויט געוועזן : **שאול** הייבט אויף דעם
קאפ אונ זאגט איין ליבר זון דוד קום צו מיר פֿר טויט איך זעה מייני אויגן
אין בעט דיך זייער איין ליבר זון דוד פֿר גיב מיר וואס איך האב דיר געטאן : דען
איך האב זייער פֿיל אקעגן דיר געזינדיגט : אוי ווא געשריגן דוד · איין טאטער אייגל
וואס איז דיין ווייב האב איך זיא געגעבן צו דעם פלטי בן ליש · איך בעט דיך דוד
נעם זיא צו דיר ווידר · דא איך זיא זאל ניט פֿר גרוס צרות שטארבן : אוי ווא
געשריגן וואס איז דאס · דר רשע דואג איז אין דעם אליס שולדיג אוי דיא מארכט
פֿון דעם טויט איז גרוס דוד זאגט דואג איין פֿיינד · אוי די גרויסר רשע · ער
שטעלט אים אזו פֿאלט דואג אנידר אונ שטארבט :

שאול וויל זיך אויף הייבן אבר ער האט פֿון קיין כח ניט אונ צו שטיין ער
רופֿט צו דוד : **דוד** ענטפֿרט מלכי מלכי איין קינג הנואמן
זאלט איך בעסר אויף דיין אורט געשטארבן איך וויט דיין העלף איך וויל אז
דוא ביסט פֿון אלי דיא זינד ריין · (שאול) זאגט אוי ווא געשריגן אלונדטיוועל איך
שטארבן : **דוד** זאגט · אוי דיר (דוד) שאול שטארבט (דוד) פֿאלט אויף
איהם אין זאגט אוי מלכי · אוי ווי געשריגן איין ליבר קינג **קיש** זאגט **בני**
בני איין זון איין זון : **דוד** שטייט אויף אונ זאגט שטיל צו אבנר
אונ צו כל אז זיי זאלן קיט פֿון דארטן אוועק פֿירן · זיי גייען מיט
איהם אוועק נאך דוד בלייבט אליין : **קיש** אין דעם אז ער איז אוועק געגאנגען
זאגט ער אזו געזאגט : **קיש** זאגט איין זון איין זון שאול
יונתן זענען געשטארבן אוי ווא געשריגן ישראל דיין
דס בלוט פֿון דיין קינג אונ פֿון זיינע הערשאפֿטן איז אזו
איז געפֿאלן דיין גבורים זענען אויך אלי געפֿאלן · איר זאלט דס ניט מאכן הערן
שטאט אשקלון אונ אין דר שטאט גת · זאלט איר דיא בשורה ניט
זאגן · דיא לייט שטעט אשקלון אונ גת זענען פֿון דיא פלשתים געווען כדי דיא
פלשתים זאלן זיך אויבר דעם ניט משמח זיין אונ זאלן זייער אס גאט ניט
לובן · ישראל אויף דייני מכות וועט מן זאגן אוי ווי געשריגן :

אויך בערג פֿון גלבוע דס הייסט דיא בערג ווא שאול אונ זיין זון יונתן
זענען נהרגת געווארן · נאך זאל אויף דיא בערג קיין רעגן ווערד טו
לאזן פֿאלן · אונ דר טוי זאל אויף זיא ניט ליגן ווארום אויף דיא
בערג זענען דיא אנשי חיל געפֿאלן אונ אלי גבורים דיא שווערד פֿון שאול פֿלעגט
קיין מאל אום זונשט ניט אין דר טויט צו ריק קערן ביז ער האט ניט דעם
שונא גיהרגת אונ ווען יונתן האט זיין בויגן געשפאנט האט ער זיא ניט אום
זונשט צו ריק גנומן · אוי ווא געשריגן הער אין דעם אורט ליגן זיא טויט : דוד
זאגט ווייטר : **שאול** אונ זיין זון יונתן דיא וואס זיא זענען ביא דעם לעבן
איינס געוועזן אונ אלונד זענען זיא געשטארבן אונ זענען נאך אבר
איינס

גאר ניט
אמאלס דלמאהרן
פֿר פֿרסם פֿון ד

אמנם · דוד זאגט ווייטר : **דורא** זאגן לייכטר גוועזן פון די פיינד וואס פלייהן ראס פאלק ישראל האבן זיך פון דעם פיינד געהאלטן · ווייל זאגן ספאטקר גאוען אים לייבן דיא שטרקשטי מלחמה האבן ווייל כידר גשלאגן · אבר מלונד דא ווייל זאגן גשטארבן איז די גאנצי כלי מלחמה פר לארן גגאנג · ווד סיין פון די ישראל איז פר לארן גאגאנגן : **אוף** דיר גשריבן איין פריינד ליבר ברודר מש איז מיר זייער לייד אוב ביטר איבר דיר איין ליבשאפט צו דיר איז זייער גרויס גוועזן און קענן דש גאנצי פאלק ישראל טרייבן אונ שייך אויף דעם ליבן קיניג שאול אונ זיין ליבן זון יונתן : **דוד** גיים אוו ארום אין מחשבות אונ זאגט : **דורא** ליבר גאט וואס ווילט אויף דעם שאול די גרויס אונ שטארק זאגן דיין אבות · אוי דיין פאלק ישראל זאגן יידר גשלאגן גוואהרן אים דר שווערד · אבר דש איז אלץ דר כבוד ער האט נים גנוג אז ער אשלים אוכזר אחרן אגי פר נארישט אז און לופט איין נאך נאר ער ברענגט אונז נאך איין דש לעבן : **דורא** כביד די ביסט דיך גאר נים אין דיא גאנצי העלט גיבט דיר איין קרוין אויף דיין קאפף די ביסט גאר נים אין די ביסט דאך אין זייערי אויגן אזו סייער : **דורא** כביד די ביסט דיך גאר נים אין די גאנצי העלט גיבט דיר איין קרוין אויף דיין קאפף דיא ביסט גאר נים אונ דיא ביסט דאך אין זייערי אויגן אזו סייער : **דורא** כבוד סוסט אלי גבורים אויף דעם סויס ברענגן דיא אלי העלדין זאגן זיך משאח האבן זיי איין קבר פינדן וועגן נאר דר כבוד זאל נאך זייער סוים אויף זייא גרופן ווערן · ער רעט זיך לו ביז זייא זייער לעבן דארך איהם פר לירן : **ווען** דר אמנם זאלט זיך לום האבן גוואהן · אונ העם פר שטארן אונ וואלט דיך כבוד גגעבן אים די אויגן ווי דו ביסט גאר נים · אזו וואלט דיך דר אמנש אחבק גיווארפן · די ביסט דש איינציגי וואס אשלם דעהאלטן פון נאריטס · ער לופט דיר אלץ נאך אונ אז ער באקוואם דיך ניצט ער ערסט פון דיינם פרום אונ נישט **אוף** איין יונג קינד אונ זו טייער איז אזו זאגט ער זיך דאך אוס ברענגן איבר נשט פר וואס ביסט דיא אזו בעל גאוה : אונ לופט אונ דער מלחמה ארין · דיא גיבסט דיין קאפף צווישן סוינט בלוטי שווערדן · די זעהטסט דיין פוס אונ דיין לעבן האטס דיר פון וואסן נאר די סוס פון רעטט וועגן אז מען זאל דיינע אמעשין דער נאך לויבן : **אלוך** זענט איר אלי אמנשן אזו זעהט איר אלי פון כבוד וועגן לופט איר אין גרוב ארין אייער יונגי יארן טוט איר אט שניידן · נאר דר אים אז נאך אייער סוים זאלן אמנשן זאגין אז איר זענט גרויסי העלדין גוועזן און וועט נאר נאך איין סוים זאגן דש דער איז גיפאלן אזו ווי איין העלד איז גוויס פון גיטוג · (אבר דיא (סכל) דיא נער איבר דעם ווילטשו אז מן זאל דיין בלום פר גיסן · דא אים אז מען זאל אויף איין קליין טסיקל שטיין אויף שרייבן אז די ביסט ווי איין העלד געשטארבן : **זעה** דיא נארישר אמנש וועלכר איז אמר חשוב וויבן אין זאגט דעם אמנשן האס מען זייער שטארק גשלאגן אבר ער לעבט דאך אונ זיין ברודר האט גרויסי וואונדר גיכאן אין דר מלחמה איז ער אבר געשטארבן אים העלפט רעדן דעם וואט האס אזעלכי וואונדר גילייגט אונ איז אבר גישטארבן : **דער** זון פון אמת דאט איינט אין דעם שמשון הגבור ווען ער האט די זאכן פון דעם הויז אין גוואען אונ האט דאט אונז אום גיווארפן אזו זאגן דיא אלי

[illegible] וואס אין דעם הויז זאגן גיוועזן אום גקומן אונ זיין בלום איז אויך גריין אמנשן וואס אין דעם הויז זאגן גיוועזן · ער בלום אונ אלי זאגן שון פר געשין גיווארן אלי ליגן שון אין קבר בגראבן : זייער בלום אונ אלי זאגן שון פר געשין גיווארן · **[illegible]** יונתן דר זון פון שאול וואס ווייא אזגן גוועזן צו איין אוהבת צו דעם דוד איז אויך גאר אזו גישטארבן : **[illegible]** נעמען פר סמייט דש אלי אמנשן זאגן אין דעם גלייכן אונ דער חכם אזו ווי דר נער אונ דר זקן אז ווי דר יונגר אלי זאגן איר דר נאך איין **דורא** נער זאג מען איין אומל וואס צו שמחן איבר דר ביז צו דר אנדרי אונ האט פיל בכלי מלחמות וואס [illegible] פר די ווארט : [illegible] וועלט פון איין עם [illegible] נים קיין עגמות נפש :

אוף ווערט דר אומ[illegible] זייער סייכת[illegible] · איר אמנשן איר זעהט [illegible] פערלעטיגי קליידר [illegible] אומל ער פילט ווי טווחך זאגן איר אמנשן [illegible] רוחג אבר [illegible] גאנצי נאכט שלאפן וויס איז רען דעם אמנשן [illegible] איין אוויק וואס [illegible] אודר ער איז אים מוריגי קיין גיקוויט [illegible] אודר ער איז אים ג[illegible] וויס עס איז אוס · אייגט האבן ער נאר גיבוגרן [illegible] אזו פון נאלד ווי[illegible] איז אויך דר הונכט טייר לארסן איין אלך הונר [illegible] איין מגודי אמנשן [illegible] גיבוידן אים גאלד אבר דאך איז [illegible] גיבוגרן :

דאש אלש איז [illegible] הברט נים פון קיין מלחמה אבר וועגן נאך די מלחמה הייבט אר אן רענן · אזל ליגרם ריא שמול אונ דר [illegible] ברוטס אזו דר קמנטס [illegible]

אוי לך ווי איז צו דעם אוך [illegible] וי גאט אחרפט איך [illegible]

ווען אוך דיין אלן איז זייער שטח[illegible] אבר אחרגן קאן ווידר זיין פייר [illegible]

דער זון פון ירובעל נאך דעם אז פ[illegible] וועגן ער איז צו דעם פחריג[illegible] ארמס גישלאגן האט פר דאך כבוד גי[illegible] [illegible] אך גשוויכר כדי מען זאל נים זאגן [illegible]

אוף די אכזר דיין ביי הארן האט די[illegible] [illegible] אונ האשט דייני זיבלינג ברודר [illegible] [illegible] זאגט אומל זיין אבר זעה דאך דיא שט[illegible] [illegible] גיווארן אומליכר נייעס אז רוח ביס[illegible] [illegible]

ווען אויך דייני שטארקהיים האס זיך זייער אגוהרן אונ דיא גאנצי וועלט וואס זיך פר דיר פארכטן אונ אימלכר ווערט פר דיר פאלין אזו זאלשטו דאך וויסן אז עס איז דאך שון גישארפט פון לאכג איין מערד אז מען זאל דיר דיין גאוה נידר שלאגן :

וואול דעם אמנשן וואס זעהט זייני וועגן אזו צו אחבן אז ער זאל נים זוכן קיין כבוד פר זאל נאך דעם כבוד איין שוחט זיין :

אחי יונתן איין ברודר יונתן פון דיין יוגנט אן האשטו לרקה אונ רעכטס גיטאן צו ווצאן זאלשטו דיין צדקות גלייבן ווען אויך די ביסט לווישן

גדולת דוד

וויסט אלים גיבארן · דיא האבן ביסטו דאך איין מענש · גיוועזן אונ האט קיין [illegible]
האסטו דיא גינאסם :

אוך וויא איין מענש גאר [illegible] נאך דעם שטן דער נאכט אזו האסטו [illegible]
גנאסם אז דו זאלסט דיך אפֿר ער איבן לויטן אנדרי המלכין · די ביסט
זייער ליסטיג גוועזן אים איין פֿרייאך פנים :

אין דיר דען יונתן דער זון שאול איך אך האב דיר דא גזאגט צו דיר איין פֿר
גלייך · אז דר זון צו דיין גרויס גלייך דייני מענטים זאגן בעפֿיר
גיוועזן פֿון אלי לייבן · וויא לייבן קענן דייני מענטים זאגן נאך אזו גלייך וויא
זאגן [illegible] איין [illegible] דואים אונ זאלס דעם דואים אין בלייא איין · אזו
זאגן איינר סיריס אקענן דייני מענטים טובים וואש דו האסט גיטאן ביי
דיין לעבן נאך אבר [illegible] בייא גאט וועט דיין נשמה איבר בליבן
אויף אייביג :

דוד פֿרעגט דר נאך בייא גאט אוב ער זאל גין אויף אין די שטאט יהודה
האט גאט אים גיהייסן אויף גין · האט דוד גיפֿרעגט וויא זאל איך גין
האט גאט גיהייסן גין אויף חברון אז דוד גיגאנגן מיט זייני צווייא ווייבר איינע האט
גיהייסן אחינועם אונ די אנדרי האט גיהייסן אביגיל אונ זיין משפחה אז מיט
אים מיט גנאנגן : אזו האט ער זיך בזעצט אין די שטאט חברון · דר נאך אז
גקומן די לייט פֿון יהודה · אונ האבן דוד גזאלבט פֿר איין מלך איבר יהודה ·
אונ דר נאך שיקט אבנר דר [illegible] ביי שאול זיין הייבט מאן אז דוד
זאל מיט אים כורת ברית זיין · וועט ער זיין מלך איבר אלי ישראל · האט דוד
אים גענטפֿרט ער וויל מיט אים כורת ברית זיין · נאר ער זאל אים פֿריר ברענגן
[illegible] זיין מכל [illegible] וואס איז וועגן דוד זיין וויב · האט דוד גשיקט צו [illegible]
[illegible] זיין וויב · וואס ער האט צו גקומט בייא שאול
[illegible]) פֿר מאה ערלות פֿון די פלשתים · אונ שאול זיין
[illegible] אונ גנאמן [illegible] זיין [illegible] פֿון פלטי בן ליש · וואש איז גוועזן דוד
[illegible] אונ קערנו זיא אום צו דוד · אונ אבנר האט גזאגט צו דיא עלטסי פֿון
[illegible] (עמ') וואלט שון לאנג אז דוד זאל מלך איבר אייך זיין · אונ אצונד זאלט
(עמ') דוד פֿר איין מלך מאכין ווארום גאט האט גזאגט דורך דוד וועל איך העלפֿן
דיא ישראל פֿון דיא פלשתים אונ דר נאך איז גקומן אלי ישראל אונ האבן גזאגט
צו דוד ווען שאול איז נאך [illegible] מלך גיוועזן ביסטו דר פֿירר גוועזן · אונ
גאט האט צו דיר גזאגט אז דו וועלסט זיין איין מלך איבר ישראל אונ [illegible]
העלפֿן פֿון זייערע שונאים · אזו איז גקומן צו דוד [illegible] פֿון ישראל קיין
חברון · אונ האבן דוד גזאלבט פֿר איין מלך איבר כל ישראל אונ ער איז איין
מלך אונ אייביג וויא אין פסוק שטייט :

דוד מלך ישראל חי וקים :

[illegible] ירושלים